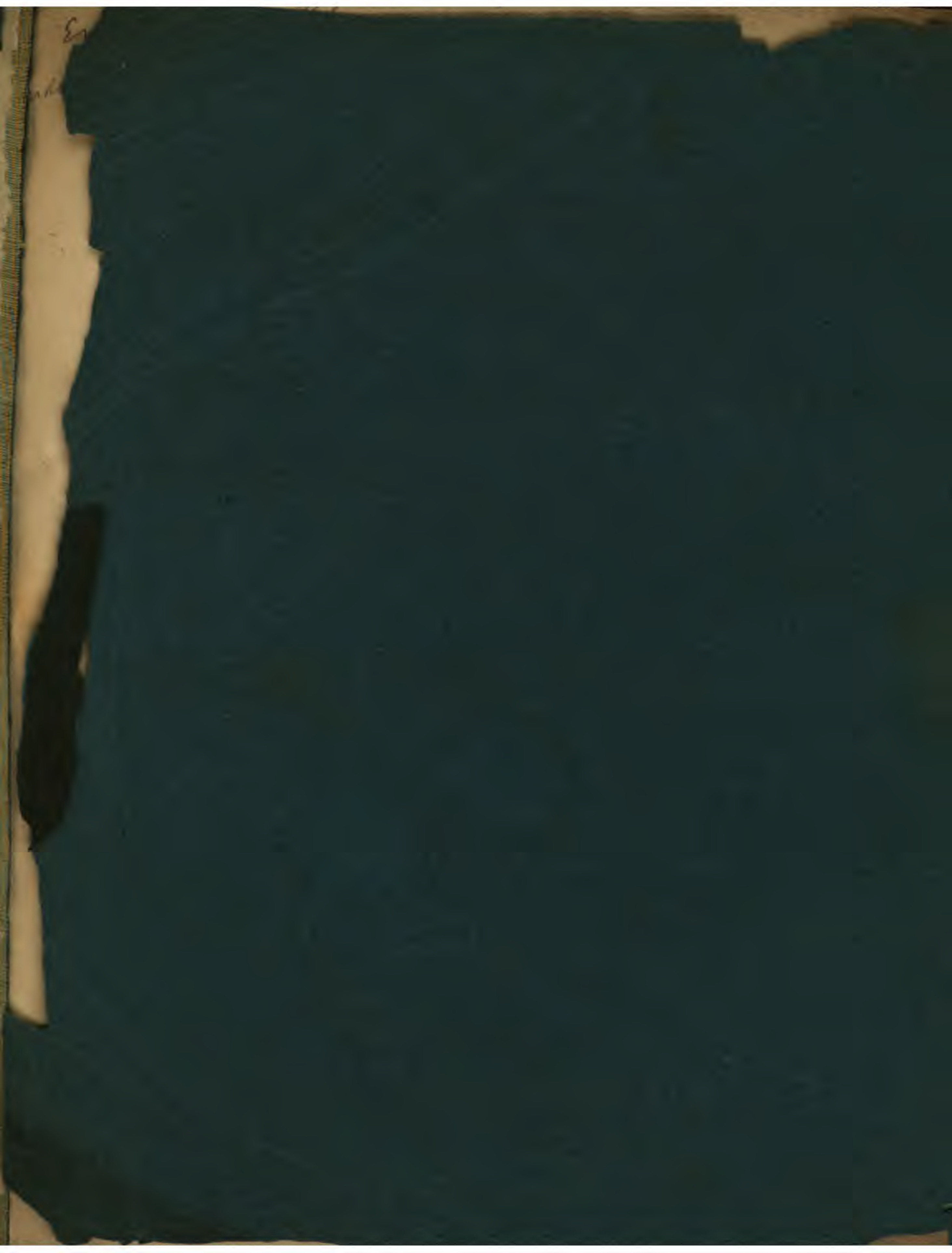

HARVARD
UNIVERSITY
LIBRARY

SIGILLUM ACADEMIAE HARVARDIANAE IN NOV·ANG·
CHRISTO ET ECCLESIÆ

MANUALE

MUSICO-LITURGICUM

(KARÉNEKES KÉZIKÖNYV.)

ELABORAVIT ET EDIDIT
FRANCISCUS ZSASSKOVSZKY

(EDITIO LATINO-HUNGARICA.)

MANUALE
MUSICO-LITURGICUM
(KARÉNEKES KÉZIKÖNYV.)

IN USUM

ECCLESIARUM CATHEDRALIUM ET RURALIUM

COMPLECTENS

Antiphonas, Hymnos, et Responsoria ad Processiones et solennes Benedictiones; item Hebdomadam Sanctam; Psalmos et Hymnos ad Vesperas etc. etc. partim cum Cantu gregoriano, partim figurali a quatuor vocibus, partim Chorali populari comitante Organo

JUXTA RITUALE, MISSALE ET BREVIARIUM ROMANUM

SPECIATIM PRO

Chori Regentibus, Organoedis, Cantoribus ruralibus, Seminariis, et Praeparandiis

CUM ADJECTA BREVI AD CANTUM GREGORIANUM INSTRUCTIONE

ELABORAVIT ET EDIDIT

FRANCISCUS ZSASSKOVSZKY,

Regens Chori Metropolitanae Ecclesiae Agriensis, et Professor Musicae Instituti Praeparandorum; R. Societatis Pragensis Promovendae Musicae Sacrae, et Academiae Sophinianae Cantus membrum.

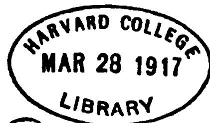
(EDITIO LATINO-HUNGARICA.)

Proprietas Auctoris.

AGRIAE,

TYPIS LYCEI ARCHI-EPISCOPALIS.

1853.

HARVARD COLLEGE
MAR 28 1917
LIBRARY

Librum cui titulus: „**MANUALE MUSICO-LITURGICUM**“ opera et studio Francisci Zsasskovszky Regentis Chori concinnatum, quod per hunc, maiori etiam uniformitate inducenda, in Ecclesia quoque Hungariae Catholica cultus divini magnificentiam promotum iri sperare liceat, libenter approbamus, utque in Ecclesiis A-Dioecesis nostrae ac aliis Dioecesanis Institutis adhibeatur, plurimum commendamus et disponimus.

Agriae, 12 Augusti 1853.

ADALBERTUS BARTAKOVICS. m. p.
A-Eppus Agriensis.

ELŐSZÓ.

A romai Anyaszentegyház Catholica az az világegyház lévén hitágazati és szertartási egység által egy családba fűzi a földnek minden cathol. népeit. Fájdalom, az egyházi énekek közé — melyek pedig a sz. szertartásoknak lényeges részét teszik — részint a képző-intézetek eddigi csekély száma; de még inkább alkalmas kézi könyvek hiánya miatt, főleg falusi egyházakban különféle a romai ős mintáktóli eltérések csúsztak be, melyeknek eredeti forrásukhoz visszavezetése, s az előforduló szertartásoknak helyes kimutatása az egyházi szükségek közé tartozott.

Azért régi ohajtásom telyesültét látom ezen karénekes kézikönyv kiadásában, melyből már 1850-ben az Esztergomban egybegyült Nagymélt. Püspöki karnak kéziratban mutatvány terjesztetett fel, s szerencsés volt annak nagybecsü helyeslését kiérdemelni. — E munkában több magas tekintélyü, s a sz. szertartások jegyzeteiben buvárkodó egyházi férfiak utmutatása szerint Z. Andor testvérem egri főegyházi Orgonász segitségével egybefoglaltam mindazt, mit az egyházi énekésznek a sz. szertartások körül tudni és tenni kell.

E szerint itt található öszvege mind annak, mi akár székes egyházakban, akár a népközségekben megrendelt, és gyakorlati használatu, részint a romai zsoltáros (Psalterium, Rituale, Graduale, et Antiphonale Romanum) könyvekből, részint régibb és ujabb népénekek gyüjteményéből, részint saját szerzeményünkből; a hol szükséges Orgona kisérettel, s közjátékkal (interludia) ellátva, sőt hol a szertartások kivánják vagy megengedik általunk eredetileg négy ének hangra alkalmazva; hogy igy ezen kézikönyvben az egyházi énekészek minden előforduló esetre utmutatást leljenek, s ez által az eltéréseknek gát vettessék.

Bátor pedig távol van tőlem művemnek e részben tökélletességet igényelni, kivált midőn a szertartások nem lényeges részeiben a különböző egyházmegyékben némi csekély változások tapasztalhatók, s hajlandók vagyunk azt mi körünkben régi és megszokott jónak; mi pedig uj és idegen, mellőzendőnek tartani: még is bizton állitom, hogy ezen kézikönyv utmutató jegyzeteiben alig található, mi nem a romai és hazai szertartásos könyvekből volna meritve.

Azoknak, kik a sz. Gergelyféle énekeket más népies dallamokkal szeretnék felváltani, egyszerűen megjegyzem: hogy ezen Zsoltárok és előénekek a cath. anyaszentegyház ős ereklyéi, mik nem csak régiségüknél fogva tiszteletre méltók, hanem korunkban is, ha azok pontosan és kellő méltósággal énekeltetnek, a vallásos kedélyre magasztosan hatnak. E szempontból a Gregoriánum énekbeni öngyakorlat könnyitésére a könyv végéhez csatolt utmutatás biztos vezetőül szolgál.

Magasztaljátok az Urat én velem és dicsőitsük az ő nevét egyenlőképen mond a királyi zsoltárnok (33. zs. 4. v.), ezen czél buzdita a munkálkodásra; hogy azt menyire közelitém meg? Főpásztoraink legkegyesebb helyeslése, s ügyfeleim buzgolkodása határozandják el. — Részemre minden esetre biztos nyeremény azon öntudat, hogy szándokom tiszta és szent vala t. i. Isten dicsőségét előmozditani, kinek szent nevét magasztaljuk énekekkel és jól hangzó szerekkel, most és mindenkoron.

Eger Nagyboldogasszony napján 1853.

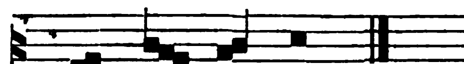
A Szerző.

AD ASPERSIONEM AQUAE BENEDICTAE

Diebus Dominicis per annum.

Szentelt víz hintéskor, köz Vasárnapokra.

Sacerdos.

A - sper - ges me:

Canto. Asperges me Domi-ne, hysso - po et mun-da-bor: la-vabis me et super ni-vem de

Organo.

Fine.

al - ba - bor. *Psalm.* 1. Mi - se-re-re me - i De - us: se-
2. Glo - - ri-a Pa - tri et Fi-li - o: et
3. Sicut erat in principio et nunc et sem - per: et

1. cundum magnam mise-ri-cor - di-am tu - - - am.
2. Spi - - ri - tu - i San - - - - cto. *(Asperges da capo al fine.)*
3. in sae-cu-la sae-cu - lo - - rum A - - - men.

V. Ostende nobis Domine misericordiam tuam. R. Et salutare tuum da nobis.

(Tempore Paschali additur Alleluja.)

V. Domine exaudi orationem meam, R. Et clamor meus ad te veniat. V. Dominus vobiscum. R. Et cum Spiritu tuo. — Oremus. Exaudi nos, Domine Sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus; et mittere digneris Sanctum Angelum tuum de coelis, qui custodiat, foveat, protegat, visitet, atque defendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Christum Dominum nostr. R. Amen.

Tempore Paschali.

Húsvéti időben.

Sacerdos.

Vi - di a - quam:

Vi-di aquam egre-di-entem de tem - plo, a latere dextro, al - le - lu - ja:

Fine.

et omnes ad quos perve-nit a-qua i - sta, sal-vi fa-cti sunt, et dicent: al-le - lu-ja.

Confite-mini Domino quoni-am bo - nus: quoniam in saeculum mi-se-ri-cor-di a e - jus.
Glo - - - ri-a Pa-tri et Fi-li - o: et Spi-ri - - - - tu-i San-cto.
Sicut erat in principio et nunc et sem - per: et in sae-cu-la sae - cu - lorum a - men.

„Vidi aquam" da Capo al fine. — Vers. Respons. et Oratio ut supra.

IN FESTO PURIFICATIONIS B. MARIAE V.

Ad benedictionem Candelarum.

GYERTYA SZENTELŐ BOLDOG ASSZONY ÜNNEPÉN.

Sacerdos procedit ad benedicendum Candelas, in medio ante Altare, vel ad Cornu Epistolae positas, et ipse ibidem stans versus ad Altare, dicit sequentes Orationes.

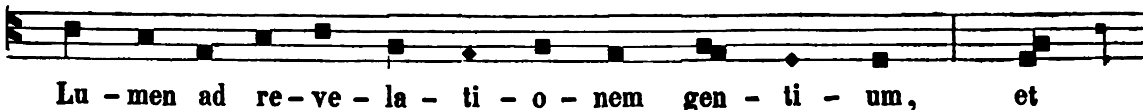
A pap viasz gyertyákat szentelendő, az Epistola oldalán áll meg, ott a következő Oratiókat mondja.
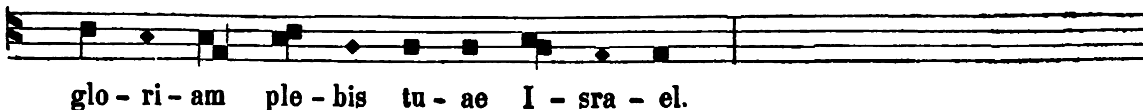
Dominus vobiscum. R. Et cum spiritu tuo.
Oremus. Domine Sancte, Pater etc. per omnia saecula saeculorum. R. Amen.
Oremus. Omnipotens sempiterne Deus, etc. Per eundem Dnum nostrum R. Amen.
Oremus. Domine Jesu Christe, lux vera etc. per omnia saecula saeculorum. R. Amen.
Oremus. Omnipotens sempiterne Deus, qui per Moysem etc. Per Dnum. R. Amen.
Oremus. Domine Jesu Christe, qui hodierna die etc. per omnia saecula saec. R. Amen.

Finitis Orationibus, Celebrans ter aspergit Candelas aqua benedicta; et cum incoeperit eas distribuere, a Choro cantatur sequens Antiphona:

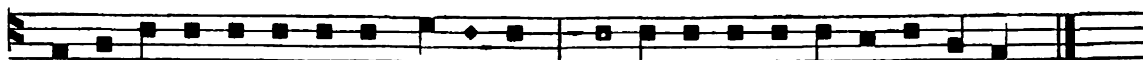
Ezek végeztével a gyertyákat háromszor meghinti szentelt vizzel, és midőn a gyertyákat osztogatja, a Kar által énckeltetik ez Antiphona:

Antiphona.

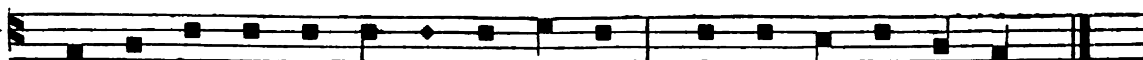

Deinde duo Cantores intonant Canticum. || Azután két Éneklő elkezdi a Verseket.

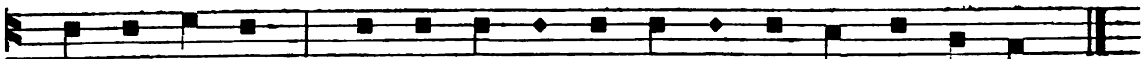
Nunc di-mit-tis servum tu-um Do-mi-ne * secundum verbum tuum in pa-ce.

Chorus repetit „*Lumen.*“ || A Kar ismétli „*Lumen.*“

Qui - a vi - de - runt o - cu - li me - i: * sa - lu - ta - re tu - um.

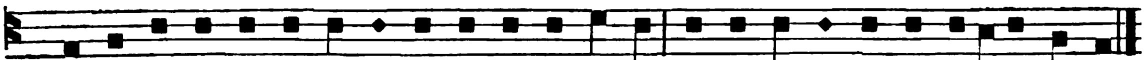
Chorus repetit „*Lumen.*“ || A kar ismétli „*Lumen.*“

Chorus repetit „*Lumen.*" || A Kar ismétli „*Lumen.*"

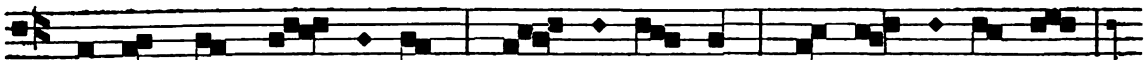

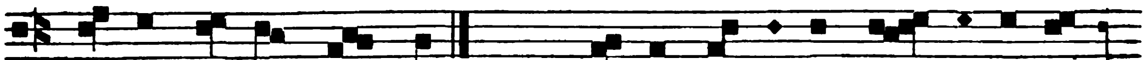
Chorus repetit „*Lumen.*" || A Kar ismétli „*Lumen.*"

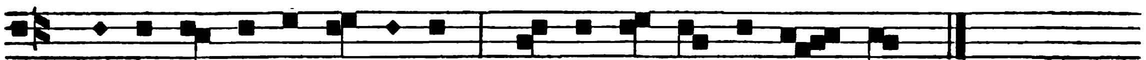
Chorus repetit „*Lumen.*" || A Kar ismétli „*Lumen.*"
His expletis cantatur Antiphona : || Ezek után énekeltetik, ez Antiphona:

Antiphona.

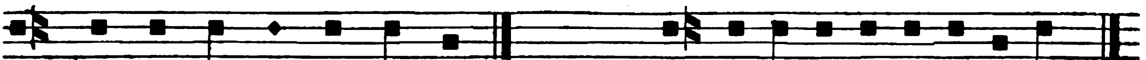
Et repetitur „*Exurge*" usque Psalmum. Deinde Sacerdor dicit „*Oremus.*" (Et si fuerit post Septuagesimam, et non in die Dominica, Diaconus dicit: „*Flectamus genua.* R. *Levale.*").

„*Exurge*" ismételtetik Psalmusig. Azután a pap „*Oremus*" mond, (és ha Septuagesima Vasárnap után van az idő, és nem Vasárnapon,) a Diaconus mondja: „*Flectamus genua,*" a Kar feleli „*Levale,*" s egy imádság mondatik.

Exaudi quaesumus Domine plebem tuam, etc. Per Christum Dnum n. R. Amen.

Deinde instituitur Processio, et Diaconus vertens se ad populum dicit:

Ezután a Processio indul, míre a Diaconus előbb a nép felé fordulván énekli:

Ad processionem in Cathedrali Ecclesia canitur sequens Antiphona. In Parochiali vero Ecclesia in locum Antiphonae cantatur usitatus Hymnus ut infra.

A körmenetkor vagy Procession a Székesegyházakban énekeltetik a következő Antiphona. A Plébánia Egyházakban az Antiphona helyett magyarul énekeltetik: *Ki negyven nap előtt,* a meddig a körmenet tart.

Ad processionem Antiphona.

Ad - or - na tha-la-mum tuum Si - on, et su-sci-pe

Re - gem Chri - stum: am - ple - cte-re Ma - ri - am, quae est coelestis

por-ta, ip - sa e - nim por-tat Re-gem glo - ri - ae no - vi lu-

mi-nis; su - bsi - stit Vir-go, ad-du-cens ma-ni-bus Fi - li - um an-te

lu - ci - fe-rum ge - ni - tum: quem ac-ci - pi-ens Si - me - on in ul - nas

.su-as, prae-di - ca - vit po - pu - lis Do-mi-num e - um es - se

vi-tae et mor-tis, et Sal-va - to - rem mun - di:

Haec Antiphona si non sufficiat, repetatur. In ingressu Ecclesiae cantatur sequens Responsorium.

Ha ezen Antiphona nem elegendő, ismételtessék. — A Processio visszatértével énekeltetik a következő Responsorium.

Responsorium.

Ob tu - le - runt pro e - o Do - mi - no par tur - tu - rum, aut du-

os pul - los co - lum - ba - rum: * Si - cut scriptum est in

le - ge Do - mi - ni. V. Post quam au-tem im-ple-ti sunt di-es pur-ga-

ti - o- nis Ma-ri-ae se- cun-dum le-gem Moy - si, tu-le-runt

Je-sum in Je-ru-sa-lem, ut si-ste-rent e-um Do-mi-no Si-cut

scriptum est in le-ge Do-mi-ni. Glo-ri-a Pa-tri

et Fi-li-o: et Spi-ri-tu-i San-cto. Si-cut scriptum est

in le-ge Do-mi-ni.

Processióra való ének.

Ki negy-ven nap e-lőtt üd-vös-sé-günk-re. (
Le-jöt-tél az égből bű-nös föl-dünk-re, (
Szállj be

lel-künk' haj-léká-ba, oh világ vi-lá gossá-ga.

Ki a szűz' méhében testbe öltöztél, hogy megmentsd az embert, emberré lettél. — Szállj be stb.

Ki bár királyja vagy az égnek s földnek, a jászolyt választád szegény bölcsődnek. — Szállj be sat.

Ki az eget s földet felékesited, itt anyád pólyába takart be téged. — Szállj be sat.

Ki bő táplálatot adsz mindeneknek, itt szűz tejét szoptad egy kebelnek. — Szállj be sat.

Kit a hiv pásztorok s a három bölcsek, buzgó imádással megüdvözöltek. — Szállj be sat.

Kit midőn a negyven napok elmultak, bemutatott szent szűz anyád az Urnak. — Szállj be sat.

Kit az ősz Simeon karjára felvett, áldván az Isteni magas kegyelmet. — Szállj sat.

Ki megváltásunkért véred' ontottad, érted egy pár galamb lőn az áldozat. — Szállj be sat.

Ki példánk, Istenünk, Atyánk, testvérünk — védőnk s Megváltónk vagy, irgalmazz nékünk. — Szállj be sat.

FERIA QUARTA CINERUM.

HAMVAZÓ SZERDÁN.

Ad benedictionem Cinerum cantatur ante omnia a Choro sequens Antiphona.

A hamu megáldatásakor a Kar által mindenek előtt elkezdetik a következő Antiphona.

Antiphona.

Ex-au-di nos Do-mi-ne, quo-ni-am beni-gna est, mi-se-ri-cor-di-a

tu-a: secundum mul-ti-tu-di-nem mi-se-ra-ti-o-num tu-ar-um,

re-spi-ce nos Do-mi-ne. *Psalm.* Sal-vum me fac Deus, quo-ni-am

in-tra-ve-runt a-quae, us-que ad a-nimam me-am. V. Glo-

ri-a Pa-tri, et Fi-li-o et Spi-ri-tu-i San-cto. Si-cut

e-rat in princi-pi-o et nunc, et sem-per, et in sae-cu-la sae-cu-

lorum. Amen.

Et repetitur Antiphona *Exaudi nos*, usque Psalmum: *Salvum me fac.*
Deinde Sacerdos dicit:

És ismételtetik az *Exaudi nos* Psalmusig.
Ezután a Pap mondja:

Dominus vobiscum. R. Et cum Spiritu tuo.
Oremus. Omnipotens sempiterne Deus etc. Per Christum Dominum nost. R. Amen.
Oremus. Deus, qui non mortem, sed poenitentiam etc. Per Chr. D. nost R. Amen.

Oremus. Deus, qui humiliatione flecteris etc. Per Christum Dnum. nost. R. Amen.
Oremus. Omnipotens sempiterne Deus etc. Per Christum Dnum. nost. R. Amen.

Postea Celebrans Cineres benedicit: finita benedictione fit distributio eorundem, sub qua cantatur a Choro sequens Antiphona.

In Parochialibus Ecclesiis in locum Antiphonae canitur usitatus Hymnus, ut infra, quousque distributio durat.

Ennek végeztével a Pap a hamut meghinti szentelt vizzel.

A hamu kiosztásakor énekeltetik a következő Antiphona. A Plébánia Egyházakban az Antiphona helyett magyarul énekeltetik: *Mi gyarló emberek,* vagy *Könyörülj Istenem,* meddig a hamvazás tart.

Antiphona.

Im-mu-te-mur ha-bi-tu, in ci-ne-re et ci-li-ci-o: je-ju-ne-mus, et plo-re-mus an-te Do-mi-num, qui-a mul-tum mi-se-ri-cors est di-mit-te-re pec-ca-ta no-stra De-us no-ster

Alia Antiph. In-ter ve-sti-bu-lum et Al-ta-re plo-ra-bunt Sacerdotes, mi-ni-stri Do-mi-ni, et di-cent: Par-ce Do-mi-ne, parce po-pu-lo tu-o: et ne claudas o-ra canen-ti-um te Do-mi-ne.

R. Emendemus in melius, quae ignoranter peccavimus: ne subito praeoccupati die mortis, quaeramus spatium poenitentiae, et invenire non possimus, * Attende Domine, et miserere; quia peccavimus tibi.

V. Psalm. Adjuva nos Deus salutaris noster: et propter honorem nominis tui Domine libera nos. Attende Domine, et miserere; quia peccavimus tibi.

V. Gloria Patri et Filio, et Spiritui Sancto. Attende Domine, et miserere: quia peccavimus tibi.
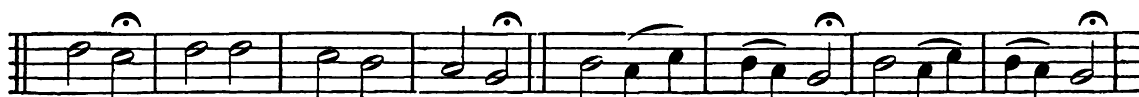
Si hae Antiphonae non suffecerint, repetantur.

Ha ezen Antiphonák nem elegendők, ismételtessenek.

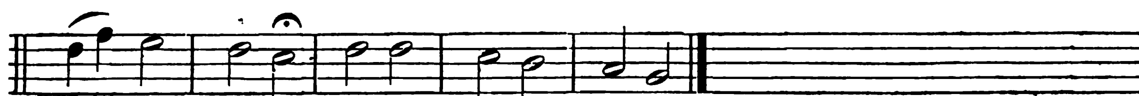
Ének.

Mi gyar - ló em - be-rek, kik e föl-dön élünk, (
Sok nyo-mo - rú - sá-got, és fáj - dal-mat érzünk, (E vi-

lágnak tenge - rén e - vezünk; Em-lé - kezzünk, por-ból let-tünk,

és hogy ismét, porrá kell majd lennünk.

Nincs nekünk e földön — sehol nyugodalmunk, nincsen maradandó — bizonyos városunk, itt mindnyájan jövevények vagyunk. Emlékezzünk sat.

Csak egyedül mennybe igyekezzék szivünk, — ott készitetett el állandóság nékünk, munka után az örökös bérünk. Emlékezzünk sat.

Ne bizzunk világi veszendő pompához, csalfa reményekkel teljes hiusághoz, mely hasonló mulandó árnyékhoz. — Emlékezzünk sat.

Mint a forróságtól hervadnak a rózsák, ártalmas esőtől a gyenge violák, örömével igy csal meg a világ. — Emlékezzünk sat.

Csak egekben van a valódi gazdagság, ott van a végtelen öröm és boldogság, s boldogságban örök állandóság. — Emlékezzünk sat.

Ezt hallván, emberek, keljünk fel álmunkból, mentsük ki magunkat világ rabságából, szabaditsuk csalárd hálójából. — Emlékezzünk sat.

Mert ránk viradtak a szenvedés napjai, üdvösség-keresés' kellemes órái, távozzatok hát világ pompái. — Emlékezzünk sat.

Vétkünkért a testet böjttel sanyargassuk, hiv szolgálat alá szenvedéssel hajtsuk, és egészen Istenhez hóditsuk. — Emlékezzünk sat.

És midőn testünktől a tiltott étkeket — megtagadjuk, és a hiú örömeket, őrizzük meg büntől lelkeinket. — Emlékezzünk sat.

Completa Cinerum impositione, et distributione, Sacerdos dicit: *Dominus vobiscum. R. Et cum Spiritu tuo. Oremus. Concede nobis. etc. R. Amen,* et sic finitur.
Deinde sequitur Missa.

A hamvazás után a Pap még egy Oratiot mond, és ezzel végeztetik. — Ezután következik a Szent Mise.

DOMINICA IN PALMIS
ad benedictionem palmarum.

VIRÁG VASÁRNAPRA
a Pálma szentelésekor.

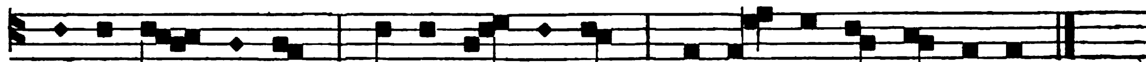
Antequam Sacerdos incipiat benedictionem Palmarum, primo a Choro cantatur sequens Antiphona.

Minekelötte a Pap a barkákat szentelni kezdené, a Kar által elöbb énekeltetik e következő Antiphona.

Antiphona.

Ho-san-na fi-li-o Da-vid: be-ne-di-ctus qui ve-nit, in no-

mi-ne Do-mi-ni. O Rex Is-ra-el: Ho-san-na in ex-cel-sis.

Deinde Sacerdos dicit. || Azután a Pap mondja.

Dominus vobiscum. R. Et cum Spiritu tuo.

Oratio. Deus, quem diligere, et amare etc. Qui tecum. R. Amen.

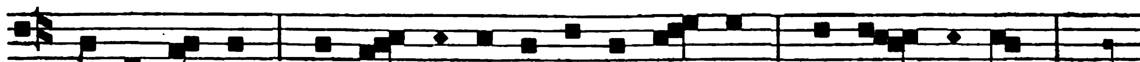
Postea Subdiaconus cantat Lectionem. || Ezután Lectio énekeltetik.

In diebus illis: Venerunt filii Israel etc. videbitis gloriam Domini.

Finita Lectione, cantatur in Choro pro *Graduali* sequens *Responsorium*.

Melynek végével a Kar által *Graduale* gyanánt e következő *Responsorium* énekeltetik.

Responsorium.

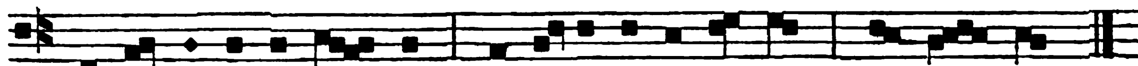
Col-le-ge-runt Pon-ti-fi-ces et Pha-ri-sae-i con-ci-li-um,

et di-xe-runt: Quid fa-ci-mus, qui-a hic ho-mo mul-ta signa fa-

cit? Si di-mit-ti-mus e-um sic, o-mnes cre-dent in e-um:

V. Unus autem ex illis, Caiphas nomine, cum esset Pontifex anni illius, prophetavit, dicens: expedit vobis, ut unus moriatur homo pro populo, et non tota gens pereat. Ab illo ergo die cogitaverunt interficere eum dicentes. Et venient Romani, et tollent nostrum locum et gentem.

Deinde Diaconus cantat Evangelium. || Következik az Evangeliom.

In illo tempore: Cum appropinguasset Jesus etc. qui venit in nomine Domini.

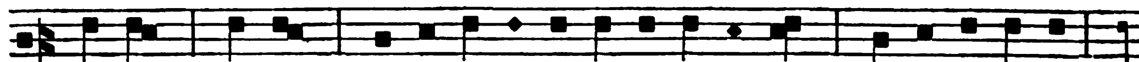
Post haec benedicuntur rami. — Sacerdos autem in Cornu Epistolae dicit: || Ezután áldatnak meg a barkás ágak. A Pap az Epistola oldalán mondja:

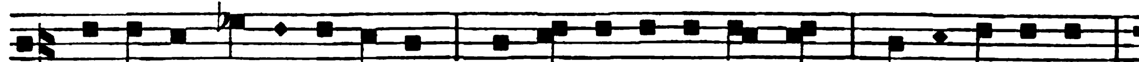
Dominus vobiscum. R. Et cum Spiritu tuo.

Oratio. Auge fidem in te sperantium etc. Qui tecum vivit. R. Amen.

Dein dicitur Praefatio, qua finita, a Choro cantatur Sanctus, ut sequitur. || Ezután a Praefatiot énekli, melynek végével a Kar énekli *Sanctus* mint alább.

Sanctus.

Sequitur: Dominus vobiscum. R. Et cum Spiritu tuo.

Oremus. Petimus, Domine sancte etc. Per Dominum n. R. Amen

Oremus. Deus, qui dispersa congregas etc. Qui tecum vivit. R. Amen.

Oremus. Deus, qui miro dispositionis etc. Qui tecum. R. Amen.

Oremus. Deus, qui per olivae ramum etc. Per Christum. R. Amen.

Oremus. Benedic, quaesumus Domine etc. Per Dominum. R. Amen.
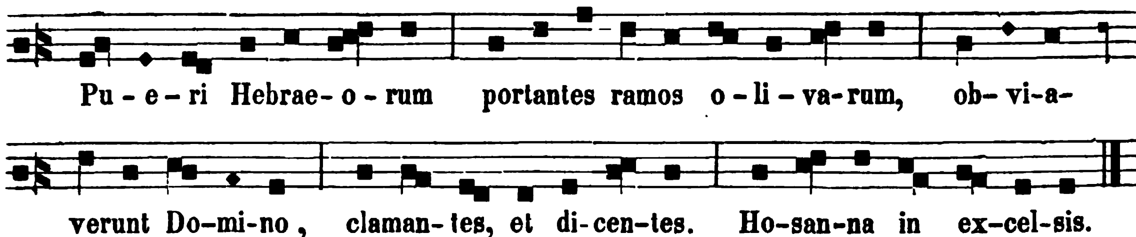
Hic celebrans ter aspergit ramos aqua benedicta, et dicit: || A Pap háromszor szentelt vizzel meghinti a barkás ágakat, és mondja:

Dominus vobiscum. R. Et cum Spiritu tuo.
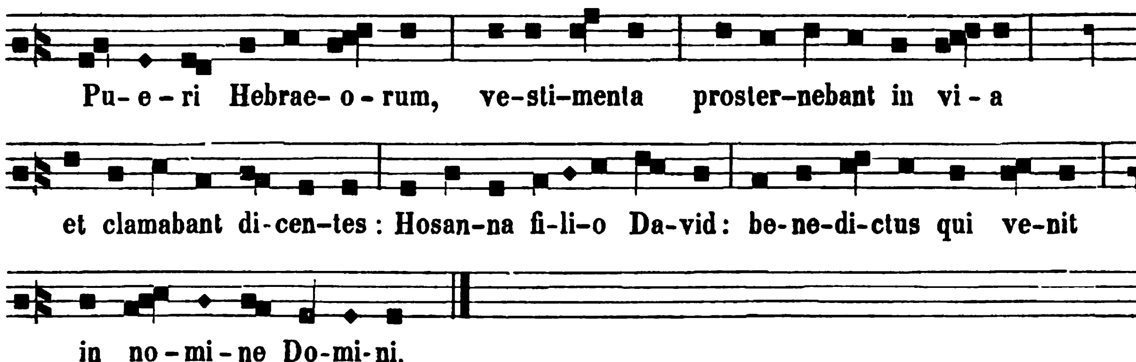
Oremus. Deus, qui Filium tuum Jesum etc. Qui tecum. R. Amen.

Completa benedictione Celebrans distribuit ramos per ordinem. Et cum inceperit distribuere, a Choro cantantur sequentes Antiphonae. || A megáldatás után a Pap kiosztja rendre az ágakat, és midőn osztani kezdi, a Kar által énekeltetnek következő Antiphonák.

Antiphona.

Alia Antiphona.

Si vero praedictae Antiphonae non sufficiant, repetantur, quousque ramorum distributio finiatur. Finita distributione Sacerdos dicit:

Ha ezen Antiphonák nem elegendők, ismételtessenek, miglen az ágak osztogatása tart. Az osztás után a Pap mond egy Orátiót.

Dominus vobiscum. R. Et cum Spiritu tuo. Oratio. Omnipotens sempiterne etc. Per Christum Dominum. R. Amen.

Postea Diaconus vertens se ad populum dicit:

Azután a Diaconus nép felé fordulván énekli:

Diacon. Pro-ce-damus in pa-ce.

Chor. In no-mi-ne Christi Amen.
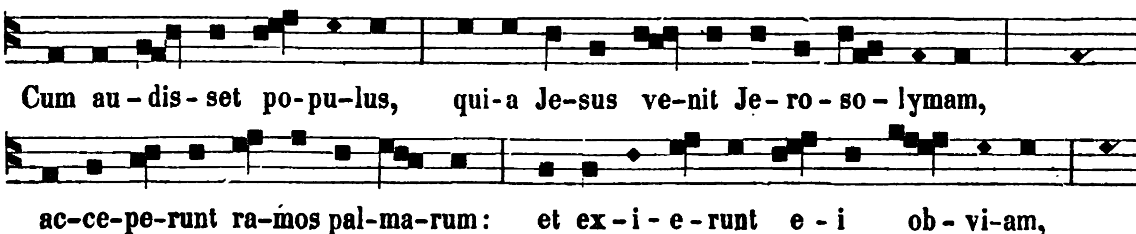
Deinde fit Processio, sub qua cantantur sequentes Antiphonae, quae si non sufficiant repetantur, quousque durat Processio.

In Parochialibus vero Ecclesiis, in locum Antiphonae, cantatur usitatus Hymnus cum populo, ut infra.

Ezután Processio tartatik, mely alatt a következő Antiphonák énekeltetnek, melyek ha nem elegendők, ismételtessenek, miglen a Processió tart.

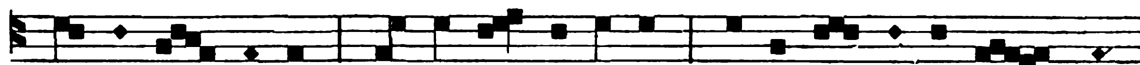
A Plébánia egyházakban pedig a mondott Antiphonák helyett, magyarul énekeltetik: *Megváltó királyunk*, mint alább.

Antiphona.

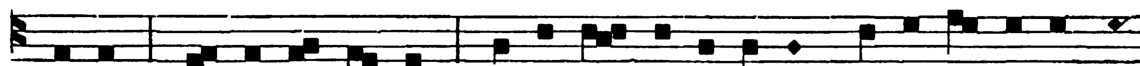

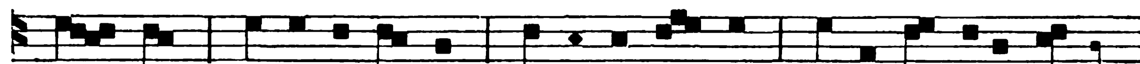
et cla-ma-bant pu - e - ri di - cen-tes. Hic est qui ventu-rus est in sa-

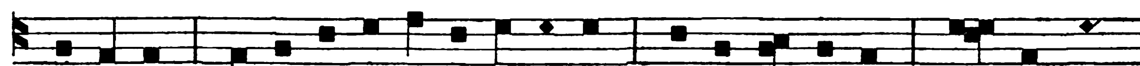
lu-tem po - pu - li. Hic est sa - lus nostra, et re - dem-pti-o I-

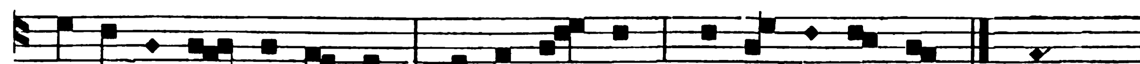
sra-el. Quan-tus est i - ste, cu- i Thro-ni et Do-mi - na - ti - o -nes oc-

cur - runt? No-li ti-me - re fi - li - a Si - on: ec-ce Rex tuus ve-

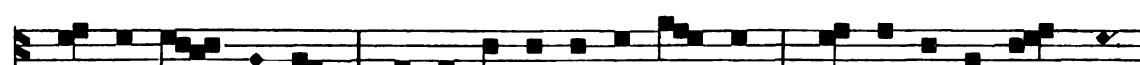
nit ti-bi, sedens super pullum a - si-nae sicut scriptum est: Sal-ve

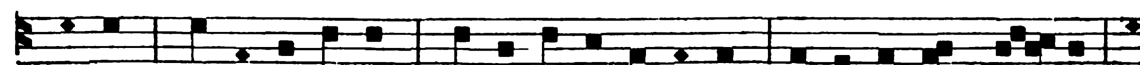
Rex fa-bri - ca - tor mundi, qui ve - ni - sti re - di - me - re nos.

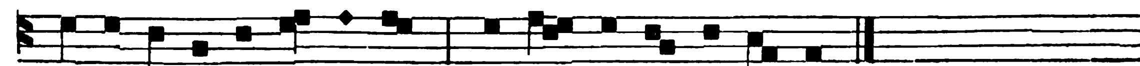
Alia Antiphona. Oc-currunt turbae, cum flo - ri - bus et pal-mis Redem-

pto-ri ob - vi - am: et vi-cto-ri tri-um phan-ti dig-na dant ob-se-
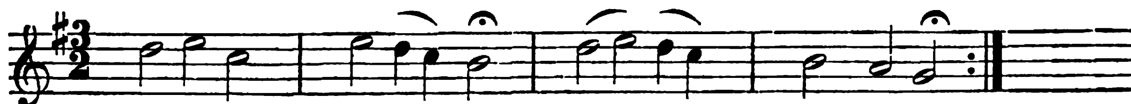

qui-a: Fi - li-um De-i o - re gentes praedicant: et in laudem Christi
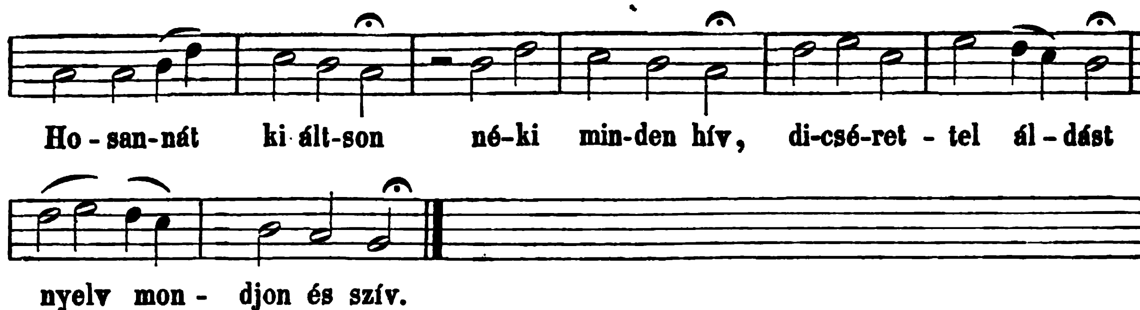

voces tonant per nu-bi - la: Ho-san - na in ex-cel-sis.

Processióra való ének.

Megváltó ki - rá-lyunk e - lé - be menjünk,
Mél-tó tisz - te - le- tet U - runk - nak tegyünk

Igy tiszteli Jézust a zsidó nemzet, a jerusalemi szent gyülekezet, kiméne elébe pálma-ágakkal, zengő ének szóval és virágokkal.

Hogy Jerusalemhez már közelgetett, és fényes pompával bévezettetett, ruháját a népség földre terité, s utját zöld ágakkal felékesité.

A sziv örömével igy kiáltának, Hosanna! hosanna Dávid fiának! áldott a ki az Ur szent nevében jön, áldják őt mindenek most és örökkön
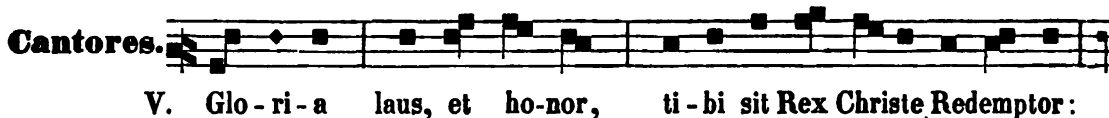
Gyermekek kezökben pálma-ágakat vivén igy dicsérik szent királyukat: ez az ki népének jött váltságára, minden embereknek boldogságára.
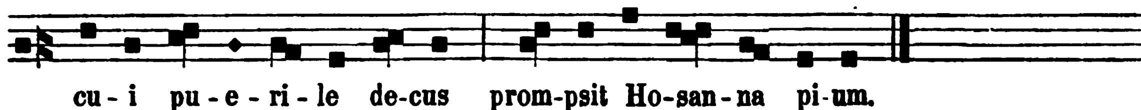
Oh anyaszentegyház! Sion leánya! ime hozzád jön az Isten Báránya: mint husvéti bárány ugy hozattatik, ötöd nap érettünk feláldoztatik

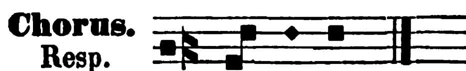
Köszöntünk tégedet, Isten Báránya! ki e világnak jösz megváltására, dicsőség dicséret, imádás legyen, égen s földön néked örökkön, Amen.

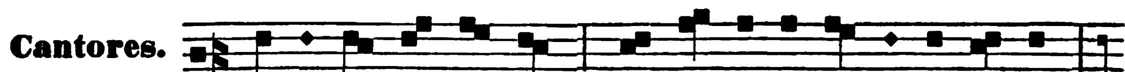
In reversione Processionis duo vel 4 Cantores intrant Ecclesiam, et clauso ostio stantes versa facie ad Processionem, incipiunt V. *Gloria laus*, et decantant duos primos Versus. — Sacerdos vero cum aliis extra Ecclesiam repetit eosdem. Deinde qui sunt intus, cantant alios versus sequentes: vel omnes, vel partem tantum, prout videbitur; et qui sunt extra, ad quoslibet duos Versus respondent: *Gloria laus* etc. sicut a principio V.

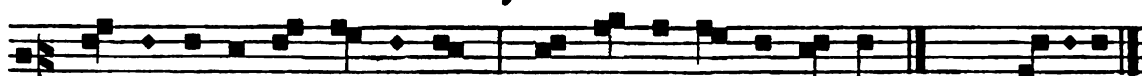
A Processió visszatértével két vagy négy Karéneklők be mennek a Templomba, és az ajtókat bezárván, arczczal az ajtó felé fordulva éneklik: *Gloria laus*, a Pap pedig a kinn lévőkkel ismétli azokat. — Azután kik benn vannak éneklik a többi Verseket mind végig, vagy nehányat a körülményekhez képest. Azok pedig kik kinn vannak, minden Vers után ismétlik *Gloria laus* sat.

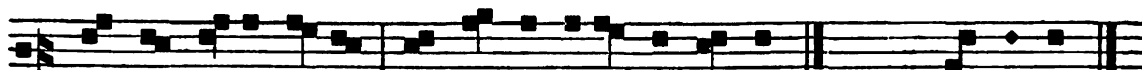

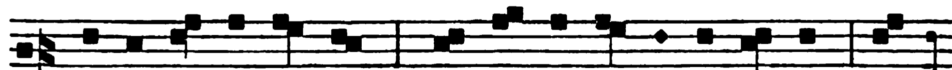

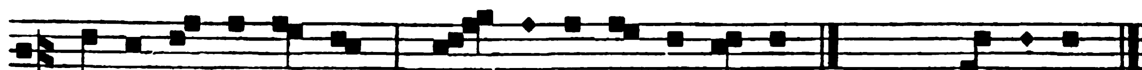
Cantores.

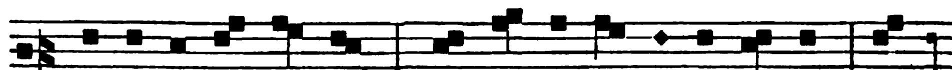

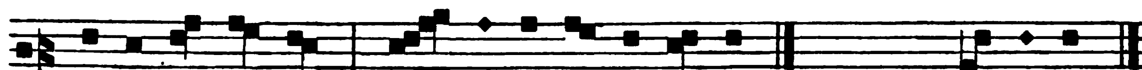
Cantores.

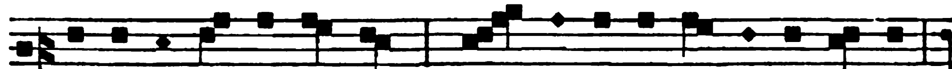

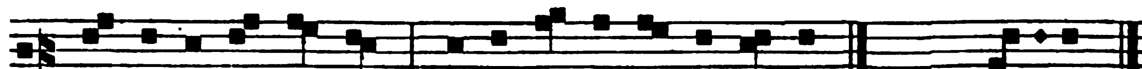
Cantores.

Cantores.

Postea Sacerdos hastili Crucis percutit portam: qua statim aperta, Processio intrat Ecclesiam, cantando sequens Responsorium.

Azután a Pap a' kereszt rúdjával megüti az ajtót, mely azonnal megnyilik és a Processió bévonul a Templomba, mely alatt énekeltetik a következő *Responsorium.*

Responsorium.

In-gre-di-en-te Do-mi-no, in Sanctam ci-vi-ta-tem, Hebrae-

o-rum pu-e-ri re-sur-re-cti-o-nem vi-tae pro-nun-ti-

an-tes, cum ra-mis pal-ma-rum Ho-san-na cla-ma-bant in

ex-cel-sis V. Cum au-dis-set po-pu-lus, quod Je-sus ve-ni-ret Je-

ro-so-ly-mam, ex-i-e-runt ob-vi-am e-i. Cum ra-

mis pal-ma-rum Ho-san-na cla-ma-bant in ex-cel-sis.

Idem Responsorium.

a 4. vocibus.

Moderato.

Tenor 1.
Tenor 2.
Basso 1.
Basso 2.

f In-gredien-te Domi-no in Sanctam civi-ta-tem, Hebraeorum

pu-e-ri resur-recti-onem vi-tae pro-nunci-an-tes cum ramis pal-

Deinde celebratur Missa. Finita Epistola inchoatur Passio.

Azután szolgáltatik a sz. Misc. Az Epistola után kezdődik a Passio.

Virág vasárnapi Passio.

(A **C** betűvel megjelölt helyeket énekelje a Tenor; a ✚ kereszttel megjelölteket a Bassus; s az **S** után valókat a Discant. Ezen betűjegyek a római missaléból vétettek át. A kart négyen vagy hárman együtt éneklik, mint alább.)

✠. Tud - já - tok, hogy két nap u - tán Husvét lé-szen, és az ember Fi - a el-

á-rul ta tik, hogy megfe- szi - tes sék. C. Akkor egybegyü - lé - nek a pa-pi fe-

je-del mek, és a népnek vé ne - i, a fő pap pit-va-rá ban ki mon-da-tik

va-la Kai - fásnak, és ta nácsot tartá-nak, hogy Jézust ál noksággal megfognák,

és meg-öl- nék. Mondá-nak pe-dig:

Kar. *Discant. Alt.* *Tenor. Bass.*

Ne az ünnep napon, hogy ne talán támadás ne légyen a nép között.

(Ha csak három énekes volna, a Tenor kihagyatik.)

C. Mikor pedig Jé-zus Bet-há-ni á- ban volna, a poklos Simon házában,

já - ru - la ő hozzá egy asszo-nyi ál-lat kinek drá-ga ke-ne-tü a - la-bastro-

ma va-la, és az asz talnál ü-lő-nek a fe - jé - re ön - té.

Látván pedig a ta-nitványok boszonkodá-nak mondván:

Kar.

Mire való e vesztegetés? mert ezt drágán eladhatták volna,

és a szegényeknek adhatták vol–na.

C. Tudván pedig Jézus, mondá nékik: ✠. Mi – ért vagytok ez asszony állat–

nak bán–tá sá - ra? mert jó cse–le–ke–de–tet cse–le–ke–dett velem. Mert

mindenkor vannak szegények ve-le-tek, én pedig nem mindenkor vagyok ve-le-

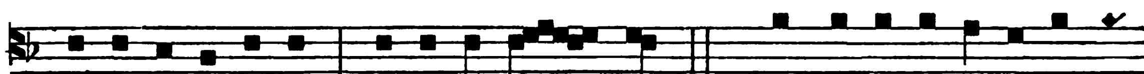
tek. Mert ez e ke–ne–tet a tes-temre önt–vén; az én te–me té–sem–re cse-

le ked-te. Bi-zony mondom néktek: vala–hol ez az e - van ge-li–om prédi-

kál ta–tik az egész vi - lá - gon az is megmonda-tik, a mit ez cse-le-

kedett az ő em–lé - ke-ze-té-re. C. Akkor el–mé–ne egy a

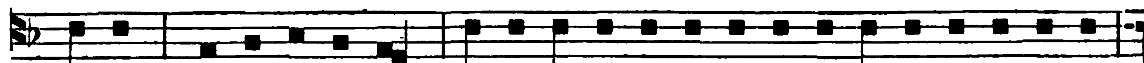
ti–zen–kettő kö–zül, ki monda tik va–la Ju–dás Is–ka-ri–ó tes–nek, a pa-

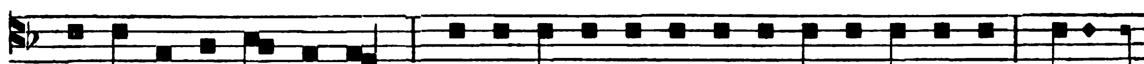
pi fe-je-del-mekhez, és mondá né - kik: S. Mit a-kartok nékem ad-

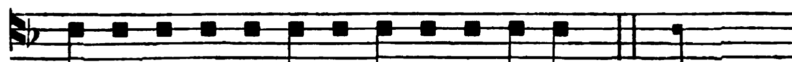
ni, és én ő-tet ke-ze-tekben adom. C. A-zok pedig rende-lé-nek

né-ki, harmincz ezüst pénzt; és at-tól fogva al-kal-matossá-got ke-res vala,

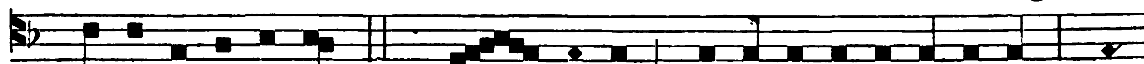
hogy ő-tet el-á-rul-ná. A kovász-ta-la-noknak első napján pedig járu-

lá-nak a ta-nitványok Jézushoz mondván:

Kar.

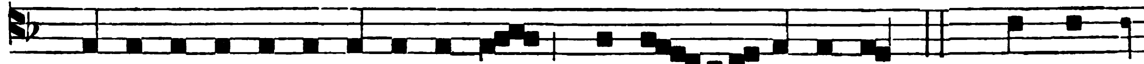
Hol a karod, hogy elkészitsük néked ételedre a Hús-vé - tet?

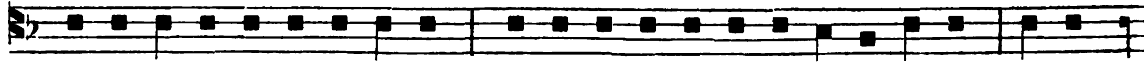
C. Jé-zus pedig mondá: ✠. Menn - je-tek a vá-rosba egy némelyhez,

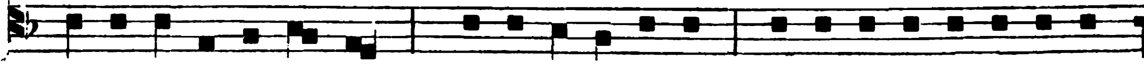
és mondjátok an-nak: A Mes-ter mondja: az én i-dőm közel vagyon,
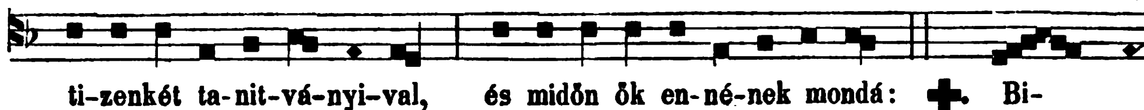

nálad szerzem a Husvé-tet az én ta-nit - ványimmal C. És cse-

le-ke-dé-nek a ta-nitvá-nyok a mint rendel-te va la nékik Jé-zus, és el-
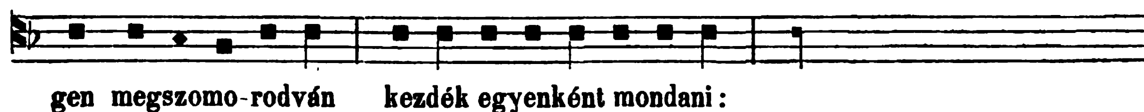

ké-sziték a Husvé-tet. Est ve lé-vén pedig, le-te-le-pe-dett va-la a
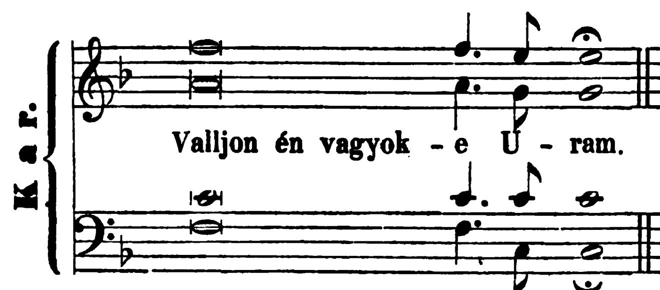

ti-zenkét ta-nit-vá-nyi-val, és midőn ők en-né-nek mondá: ✠. Bi-

zony mondom néktek, hogy egy közü-le-tek el - á - rul engem C. És i-

gen megszomo-rodván kezdék egyenként mondani:
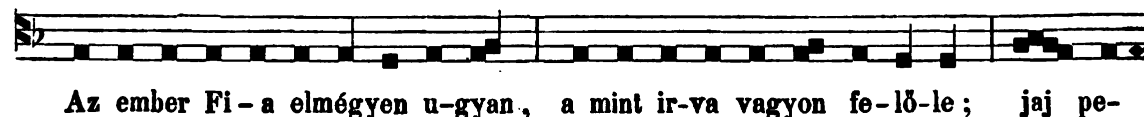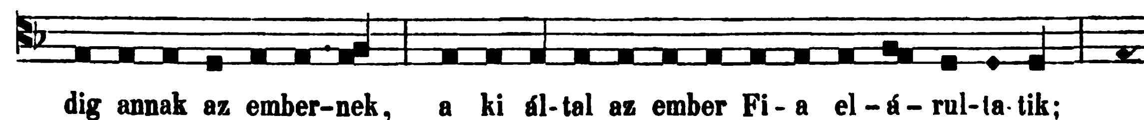

C. Ő pe-dig fe-lelvén mondá:

✠. A ki a ke-zét velem a tál-ba márt-ja, az á - rul el engem.
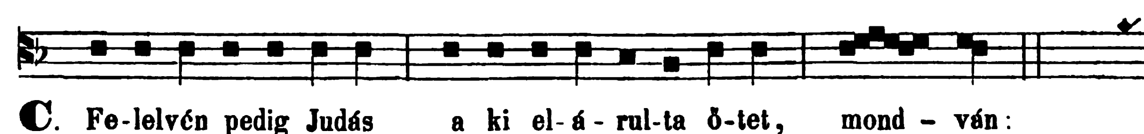

Az ember Fi - a elmégyen u-gyan, a mint ir-va vagyon fe-lő-le; jaj pe-

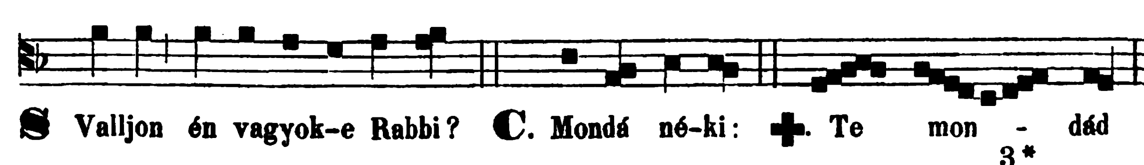
dig annak az ember-nek, a ki ál-tal az ember Fi - a el - á - rul-ta-tik;

jobb lett vol-na ne-ki, ha nem szüle-tett volna az az em - ber.

C. Fe-lelvén pedig Judás a ki el- á - rul-ta ő-tet, mond - ván:

S Valljon én vagyok-e Rabbi? C. Mondá né-ki: ✠. Te mon - dád

C Ők pedig vacso-rálván, vevé Jé-zus a ke-nye-ret és megál-

dá, és megszegé és a-dá a ta-nitvá-nyi-nak, és mondá: ✠. Ve-

gyétek, és e-gyé-tek ez az én tes - tem. C. És vévén a po-

hárt, há-lá-kat a-da, és né-kik a-dá mondván: ✠ I - gyatok eb-ből

mindnyá-jan; mert ez az én vérem, az új tes-tamen-tomé, mely sokakért

ki-on-ta-tik a bűnök bo csá-nat-já ra Mondom pedig nék-tek: nem iszom

mostantúl fog-va e sző-lő termé-sé-ből az na-pig, mi-kor amaz ú-jat

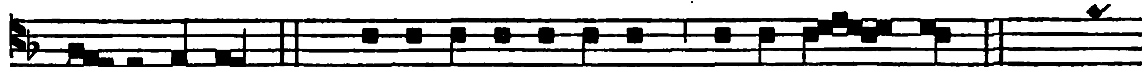
i-szom ve-le-tek az A-tyám or-szá - gá-ban. C. És dicsé-re-tet

mondván, ki-me-nének az O-lajfák he-gyé-re. Akkor mondá nékik Jézus:

✠. Ti mindnyájan meg-bo-tránkoztok én bennem ez éj-jel. Mert ir-

va vagyon: megverem a pásztort, és el-o-szolnak a nyáj ju-ha-i.

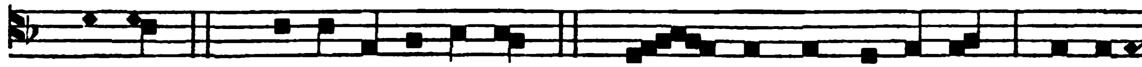
Mi - nek-u-tán-na pedig fel-tá-ma-dok, e-lő-tö-ket vészem Ga - li-

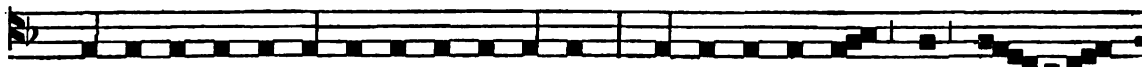
le - á-ban C. Felelvén pedig Pé-ter mondá né - ki:

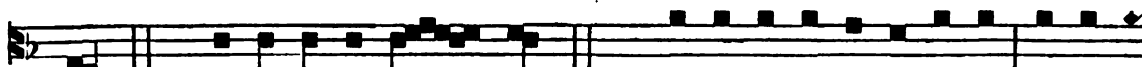
S. Ha mindnyájan megbotránkoznak is benned, én soha meg nem botrán-

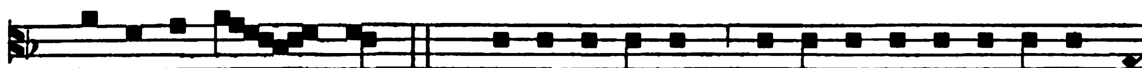
ko-zom. C. Mondá né-ki Jé-zus: ✠. Bi - zony mondom néked: hogy ez

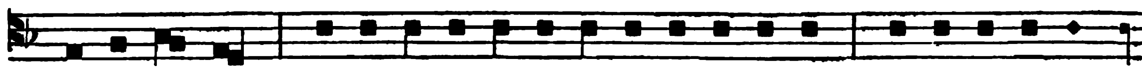
éj-jel mi-nek-e-lőt-te a ka-kas szóljon háromszor tagadsz meg en-

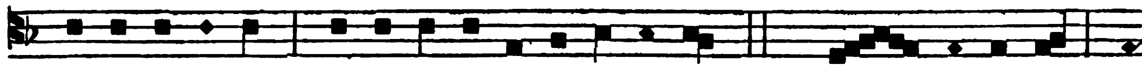
gem. C. Mondá né-ki Pé - ter: S. Ha meg kell halnom is veled, meg nem

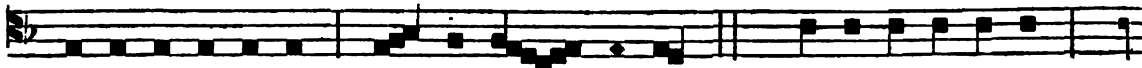
ta-gad-lak té - ged. C. Hason-ló-ké-pen mondá-nak a ta-nit-ványok

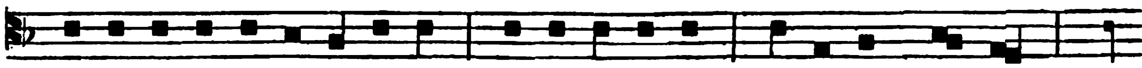
is mindnyá-jan. Akkor mé-ne Jézus vé-lek a ma-jorba, mely Getzema-ni-

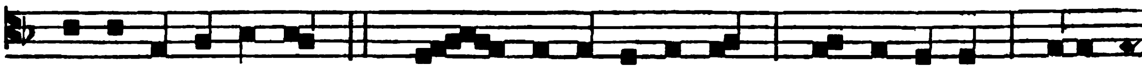
nak nevez-te-tik, és mondá a ta-nitvá-nyi-nak: ✠. Ül - je-tek itt

mig a-mo-da megyek és i - mád - kozom C. És elvé-vén Pétert

és a Ze-be-de-us két fi-át kezde bánkodni és szo mor- kod-ni,

akkor mondá nékik: ✠. Szo - mo-rú a lel-kem mind ha-lá-lig, vára

koz-zatok itt és vi-gyáz-za-tok ve - lem. C. És egy keve-sé e-

lébb menvén orczá-já-ra bo-ru-la i-mádkozván és mondván: ✠ A-

tyám! ha le-het-sé-ges, muljék el e po-hár tő-lem; mind-a-zon-ál-tal

nem a mint én a-ka-rom, ha-nem a mint te. C. És mé-ne a ta-

nitvá-nyihoz, és a-lu-va ta-lá-lá ő-ket. És mondá Pé-ternek.

✠. Igy nem vigyázhattok e ve-lem egy ó-rá-ig? vigyáz-zatok és

i-mádkoz-zatok, hogy kisér-tet-be ne es-se-tek, a lélek kész ugyan

de a test e-rőt-len. C. Ismét másodszor elmé-ne és i-

mádkozék mondván: ✠. A - tyám! ha e pohár el nem mulhatik,

hanem ha azt megi-szom, légyen a te a-ka-ra-tod. C. És el-

jö-ve is-mét, és a-lu-va ta-lá-lá ő-ket; mert az ő szemek megne-

he-zi-tet-ve va-lá-nak, és elhagyván őket; ismét el-mé-ne és i-

mádkozék harmadszor azon beszé-det mondván. Akkor a ta-nit-ványi-hoz

jöve és mondá né-kik: ✠. A - lud-jatok már és nyu-godja-tok,

i-me el-kö-zel-getett az ó-ra, és az ember Fi-a a bű-nö-sök ke-

zé-be a-da-tik; kel - je-tek fel menjünk el, i - me el-kö-zel-

ge-tett a ki en - gem el - á - rul. C. Még ő szólván, i-me

Judás egy a ti-zen-kettő közül el-jö-ve, és ő vé-le sok sereg kardok-

kal és doron-gokkal, küldetvén a pa-pi fe-je-delmektől, és a népnek

Vé-ne-i-től A ki pe-dig el-á-rul ta ő-tet jelt a-dott nékik

mond - ván: S. Vala-kit megcsóko-lok, ő az, fog-já-tok ő - tet.

C. És mindjárt Jé-zushoz já rulván mon - dá: S. Üdvözlégy Rab-

bi! C. És megcsóko-lá ő - tet; és mondá ne ki Jé-zus: ✠. Ba-rá-

tom! mi-re jöt-tél? C Akkor hozzá-ja mené-nek és kezeket Jé-

zusra ve-ték és megfogák ő - tet; és i-me egy azok közül, kik Jé-

zussal valá-nak, kinyujtván kezét, ki-vo ná kardját, és csapván a pa-pi

fe-je-de-lem szolgáját, el-vá-gá annak fü-lét. Akkor mondá né-ki Jé-

zus: ✠. Tedd hely-é-re a kardo-dat; mert mindnyájan a kik

fegyvert fognak, fegyver-rel vesznek el. Vé - led-e: hogy én nem kérhetem

az A-tyá-mat, és ád nékem most többet ti-zenkét le-gyi o Angyal-nál?

mi-ké-pen telje-sednek be te hát az i-rá-sok, mert igy kell len-

ni. C A-zon ó-rá-ban mondá Jé-zus a se-reg nek: ✠. Mint la-

torra ugy jöt-te-tek ki kardokkal és dorongok-kal engem megfog-ni;

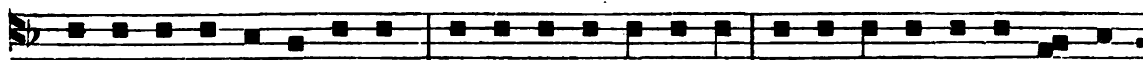
mindennap ná-la-tok ü-lök va-la ta-nitván a templomban és meg nem fog-

ta-tok en - gem. C. Ez pedig mind lőn, hogy be tel-je-sedné-nek a

Profé-ták i-rá-si. Ak-koron a tanitványok mindnyá-jan elhagyván

ő - tet el - fu - tá - nak. Azok pedig megfogván Jézust, vivék Kaifáshoz

a pa-pi fe – je-de-lemhez, a hol az i-rás tudók, és a vé-nek egybegyültek

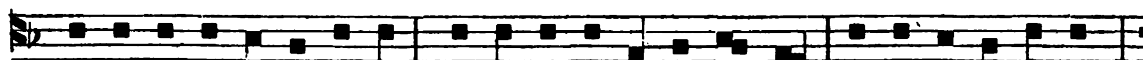
va - la. Pé-ter pedig kö-ve - ti va-la ő-tet tá-vol a pa-pi fe je-delem pit-

va- rá - ig, és o - da bé menvén ül va-la a szolgákkal hogy látná a vé - gét.

A pa-pi fe - je- de-lem pedig és az egész gyü le-ke-zet, hamis bizonyságot ke-

resnek va- la Jézus el-len, hogy ő - tet ha-lál-ra ad-nák; és nem talá - lá-nak;

noha sok hamis tanúk jöt-tek volna e - lő. U-tólszor pe-dig jöve két

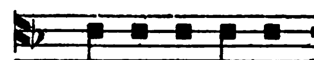

ha-mis ta-nú és mondának:

Kar.

Ez mondotta: el-ront-ha-tom az Is-ten Tem-plo-mát,

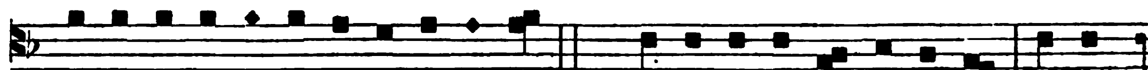
és harmad nap u-tán fel-épit-he-tem azt.

C. És fel-kelvén a

pa-pi fe-je-de lem, mondá né - ki: S. Semmit nem felelsz e a zok-ra a mi-

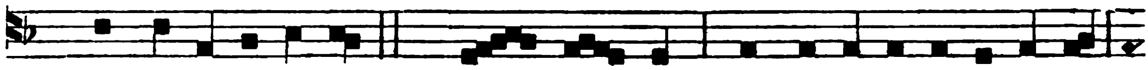
ket e-zek el-le-ned bi-zo-nyi-tanak? C. Jé-zus pedig hallgat va-la; és a

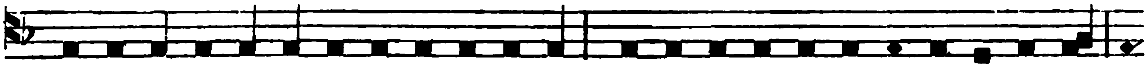
pa pi fe-je-delem mondá né - ki: S. Kén-szeritlek té-ged az é-lő Is-

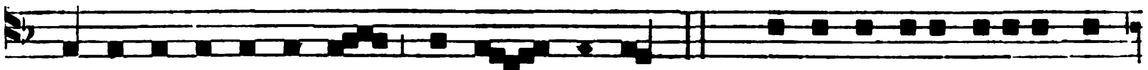
ten re, hogy megmondjad nékünk, ha te vagy e a Krisztus az Isten-nek Fi - a?

C. Mon-dá né-ki Jézus: ✠. Te mon-dád; mind az által mondom néktek;

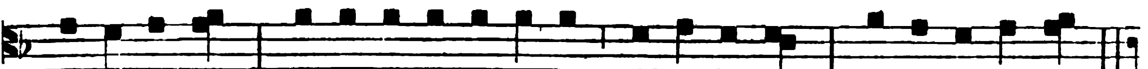
ez u-tán meglát-já-tok az ember Fi-át ül-ni az Is-ten e-re-i-nek jobbján,

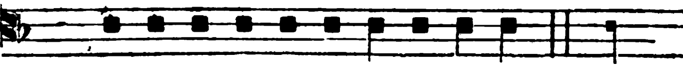
és el-jön-ni az e-gek fel-hő - i-ben. C. Akkor a papi fe jede-lem

megszagga-tá ru-há-it mond - ván: S. Ká-romko dik, mit szü kölködünk mi

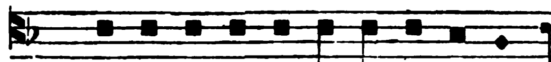
tanúk nél-kül? i-me most hallot-tá-tok a ká rom lást, mi tetszik néktek?

C. A-zok pedig fe-lelvén mondának:

Kar.

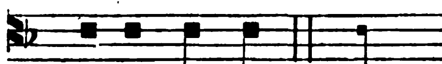
Mél - tó ha - lál - ra.

C. Akko-ron az orczá-já-ra pökdö-

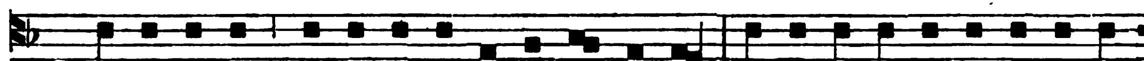
sének, és nyakon csapdosák ő - tet. Né-melyek pedig tenye-rekkel arczúl

ve-rik mondván:

Kar.

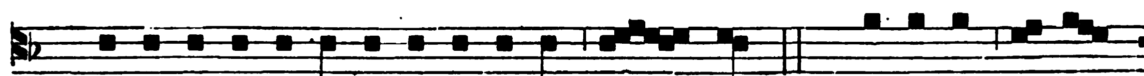
Prófétálj nekünk Krisztus, ki-cso-da ü-te té - ge - det.

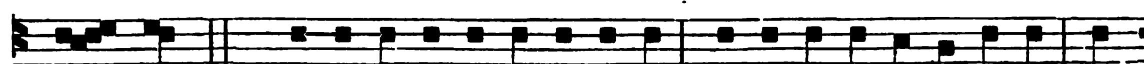
C. Pé-ter pedig ki-vül a pitvar-ban ül va - la és hozzá já-ru-la egy szolgá-

ló mond - ván: S. Te is a Ga-li - le - a - i Jé-zus-sal va - lál.

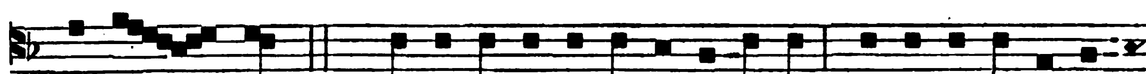
C. Ő pedig ta-ga-dá minde-nek e-lőtt mond - ván: S. Nem tudom mit mon-

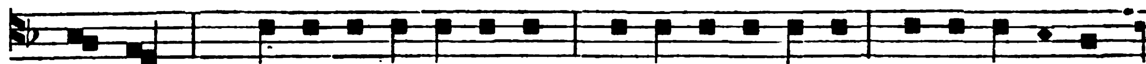
- dasz. C. Kimenvén pedig ő az ajtón, más szolgá-ló lá-tá ő-tet, és

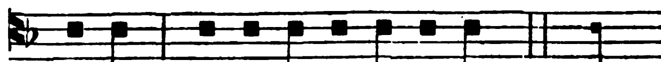
mondá a-zoknak kik ott va-lá - nak: S. Ez is a ná-zá- re- ti Jé-zus-

sal va - la. C. És ismét ta-ga-dá es-küvéssel, hogy nem ismérem az

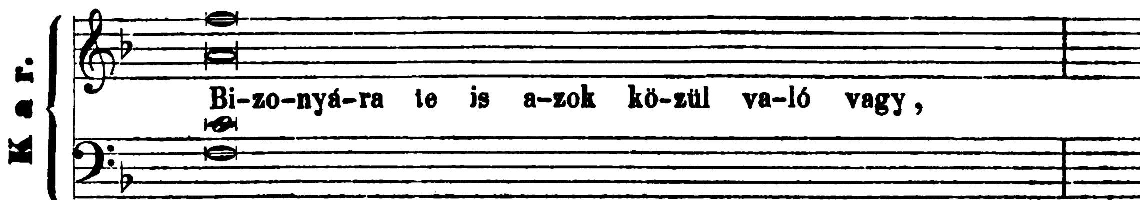

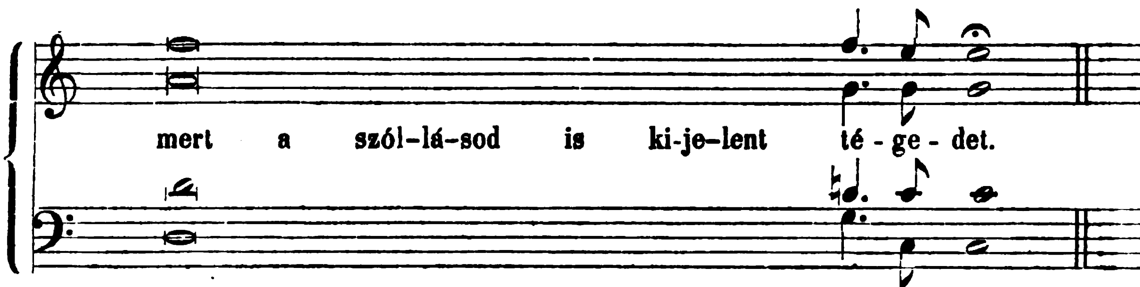
em-bert. És egy kevés vártat-va hoz zá-ja me-né-nek, a kik ál-la-nak

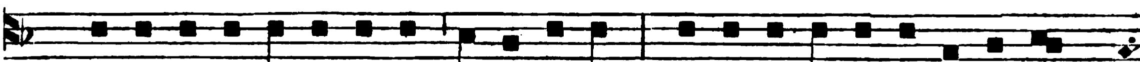

va-la és mondának Péternek:

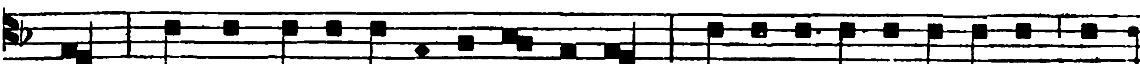
Kar.

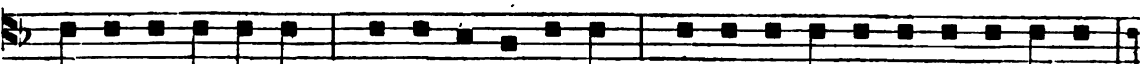

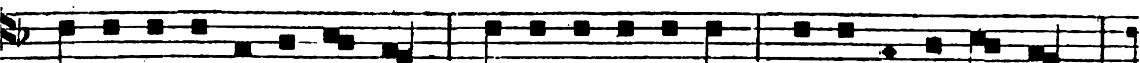
C. Akkor kezde át-ko-zó-dni és es-küdni, hogy nem is-mér-te volna az em-

bert; és mindjárt megszólla-la a ka-kas. És megem lé-kezék Pé-ter a

Jé-zus i-gé-jé-ről, melyet mondott va-la: mi nek-e-lőt-te a kakas szólljon

háromszor tagadsz meg en-gem. És o-da kimenvén ke-serve-sen sí-ra.

Reggel lévén pe-dig tanácsot tartá-nak mindnyá-jan a pa pi fe je-delmek,

és a népnek vé-nei Jé-zus ellen, . hogy ő-tet ha-lál-ra ad-nák. És kötve

vi-vék ő-tet, és a dák Pon-ti-us Pi-lá-tus tisztar-tó-nak. Ak-koron lát-

ván Judás a ki ő-tet el-á-rul-ta, hogy halál-ra kár-hoztat-ta-tott volna,

megbánván, visszavivé a harmincz ezüst pénzt a pa-pi fe-je-delmeknek és vé-

neknek mond - ván: **S.** Vétkeztem, el-á-rul-ván az i - gaz vért.

C. Ők pedig mondának:

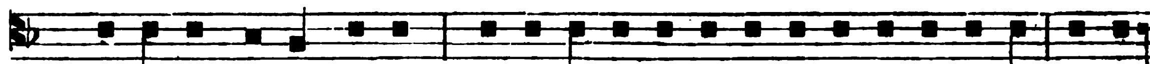
Kar. Mi gondunk vele? te lás - sad

C. És elvetvén a templomban

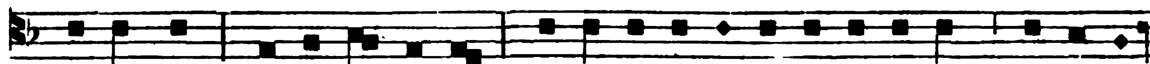
az ezüst pénzeket, vissza-té-re, és elmenvén fela-kasz-tá magát A

pa-pi fe-je-delmek pedig felvé-vén az ezüst pénzeket mondá-nak:

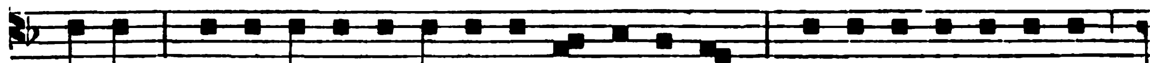
Kar. Nem szabad azokat a Templom pénze közé vetni, mert vér á - ra.

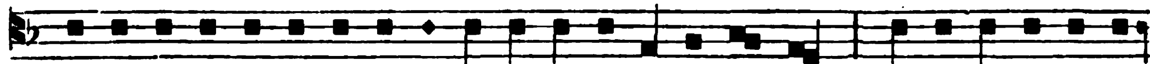
C. Taná-csot tartván pe-dig, megvevék a-zo-kon a fa-ze-kas me-ze-jét a jö-

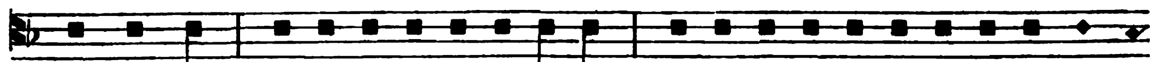
vevó-nyek te-me-té-si-re A-zért hi-vat-ta-tik az a me-ző Ha-kolda-

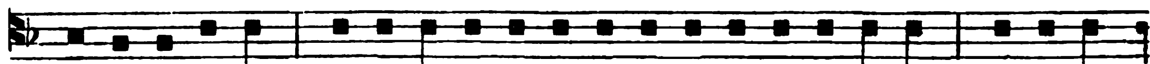
mának, az az vér me-ze-jé-nek e má-i na-pig. Akkor be-tel-je-se-dett

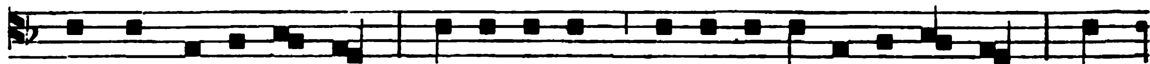
a mi megmondatott Je-re-mi-ás pró-fé-ta ál-tal mondván: és vevék a harmincz

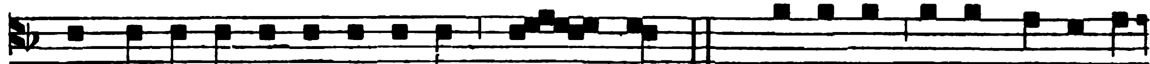
e-züst pénzt a megbecsül-tettnek árát, kit becsülve vettek meg az Is-ra-

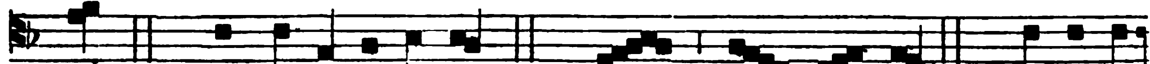
el fi-a-i-tól, és a-dák a-zo-kat a fa-zekas me-ze-jé-ért, a mint né-

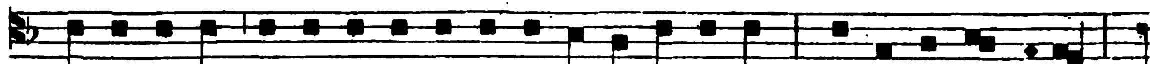
kem ren-del-te az Ur. Jé-zus pedig a tisztar-tó e-lőtt ál-la. És

megkér-dé ő-tet a tisztar-tó mond - ván S. Te vagy e a zsidók király-

ja? C. Mondá né-ki Jé-zus: ✠. Te mon - dod. C. És midőn

vá-dol-tatnék a pa-pi fe-je-delmektől és vé-nektől semmit nem fe-le-le;

akkor mondá né-ki Pi-lá - tus: S. Nem hallod e mennyi bi-zonysá-

gokat mondanak el-le-ned? C. És nem fe-le-le né-ki egy szavá-ra is,

ugy hogy fe-let-te i-gen csodálkoznék a tisz-tar-tó Az ün-nepnapon pedig

el-szokott va-la bocsáj-ta-ni a tisz tartó a népnek egy foglyot, a kit

a-kar-ná-nak. Va-la pedig akkor egy hires foglya, ki mon-da tik vala

Bar-ra-bás-nak. Egy-begyülvén azért azok, mondá Pi-lá - tus:

S. Kit a-kar-tok hogy el-bocsássak néktek? Bar-ra-bást-e avagy a Jézust,

ki Krisztusnak monda-tik? C. Mert tud ja va-la hogy i-rigység-ből á-rul-

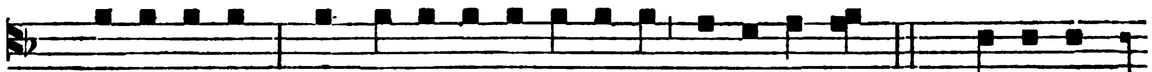
ták el ő - tet Ülvén pe-dig az i-té-lő székben, hozzá-ja külde a fe-le-

sé-ge mond-ván: S Semmi közöd néked azzal az i-gaz-zal, mert so-

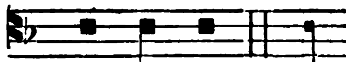
kat szenvedtem ma lá-tás ál-tal ő mi-at - ta. C. A pa-pi fe je-del-

mek pedig és a vé nek el ál-ta-ták a né-pet, hogy Bar-rabást kérnék,
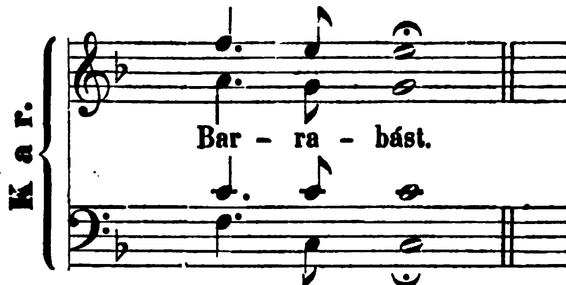
Jézust pe dig el-vesz te nék. Fe lelvén pedig né-kik a tisztar-tó mond-ván:

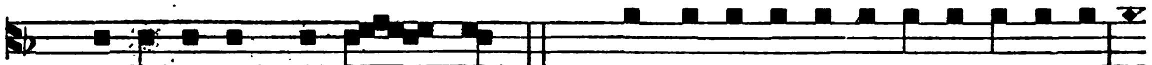

S. Kit a-kartok, hogy néktek a ket-tő közül el-bo-csássak? C. Ők pedig

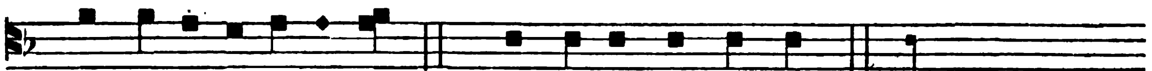

mon-dá-nak:

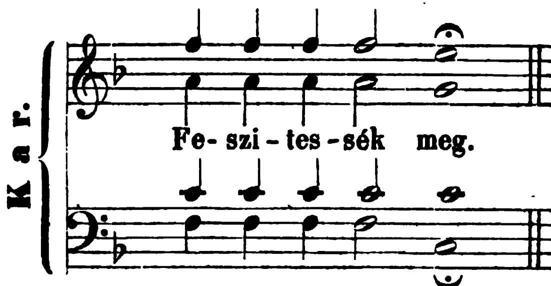

C. Mondá nekik Pi-lá - tus: S. Mit cse-lekedjem tehát a Jé-zussal

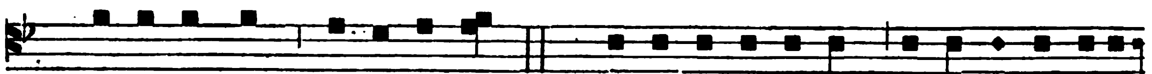

ki Krisztusnak monda-tik? C. Mon-dának mindnyá-jan:

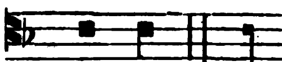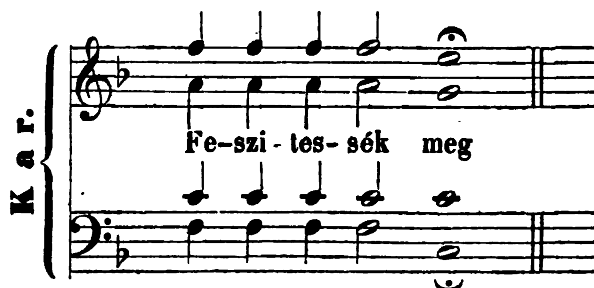

C. Mondá nékik a tisz - tar-tó:

S. De mi go-noszt cse-le-ke-dett? C. Azok pedig inkább ki-ál-ta-nak vala

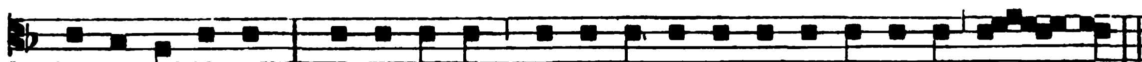

mondván:

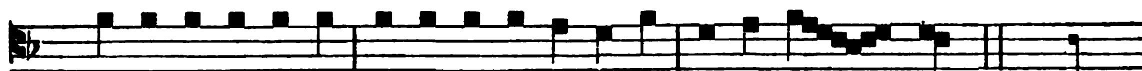

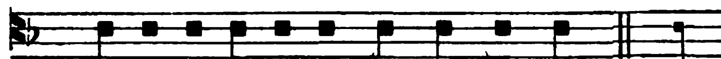
C. Lát-ván pedig Pi-lá-tus hogy sem-mit nem használna, hanem in-kább

tá-ma-dás lenne: vi-zet vévén, megmosá ke-ze-it a nép előtt mond-ván:

S. Ár-tat-lan vagyok én ez i-gaznak vé-ré-től; ti lás-sá - tok.

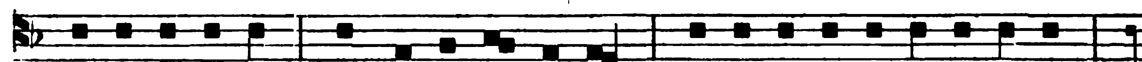
C. És fe-lelvén az e-gész nép mondá:

Kar.

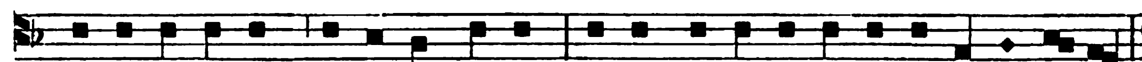
Az ő vére mi rajtunk, és a mi fi - a - in - kon.

C. Akkor el-bocsáj-tá nékik Barra-bást, a meg-os-to-roz-tatott Jé-zust pedig

ke-zökbe a dá, hogy meg fe-szi-tet-nék. Akkor a tisztartó vi-té-zi

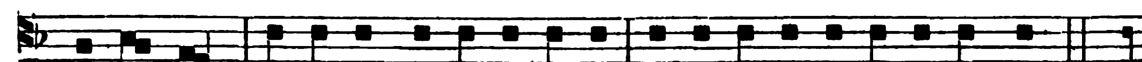
el vi-vén Jézust a ta-nács-ház ba egy-begyüjték hozzá az egész csopor-tot;

és le-vetköztet-vén ő-tet, ve-res karmazsin szinü fel-ső ru-hát a dá-nak

re-á és tö visből ko-ronát fonván a fe-jé-re tevék, és nádat a jobb

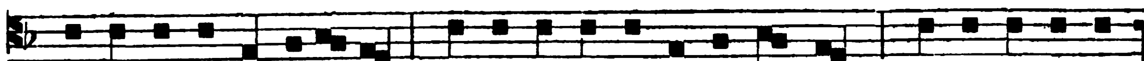

ke-zé - be; és tér-det hajtván e-lőt te csufol ják va-la ő-tet mondván:

Kar.

Üdvözlégy Zsidók ki - rály - ja.

C. És re-á pökdös-vén, vevék a ná dat és a fe-jét ve-rik va-la. És mi-nek-u-tánna megcsú-fo lák ő-tet, le-vet-keztették a fel-ső ru-há ból, és fel-öl-töztet-ték az ő ru-há-i-ba és vivék ő-tet, hogy megfe-szi-te-nék. Kimenvén pedig ta-lá-lá-nak egy Simon nevü czi-re-ne-i em-bert: ezt kénsze-ri-ték, hogy fel-venné az ő ke-reszt-jét, és jövé-nek a hely-re, mely Golgo-tának mon-da-tik, mely az agykoponyá-nak he-lye. És a-dá-nak né-ki innya e-pé-vel egye-li-te-tett bort. És mikor megkós-tol-ta volna, nem a-ka-ra in-nya. Mi-nek-u-tán-na pedig megfe-szi ték ő-tet, el-oszták az ő ru-há-it sorsot vetvén, hogy be-tel-je-sednék a mi megmon-da-tott a Pró-fé-ta ál-tal mondván: el oszták magoknak az én ruhá-i-mat, és az én

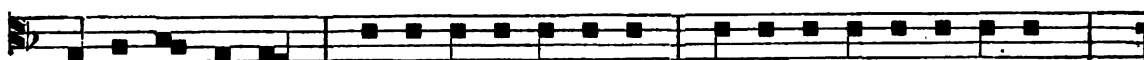
ruhám-ra sorsot vetettek. És ülvén őr-zik va-la ő - tet; és tevék a fe-

jé fö-li-be az ő ügyét ir-va: Ez a Jé-zus a Zsidók ki-rály-ja.

Akkor megfeszi-te-ték ő vé-le két la-tor, egyik jobbja felől, és a

másik bal fe-lől. Az e-lő-me-nők pedig ká-ro-molják va-la ő-tet

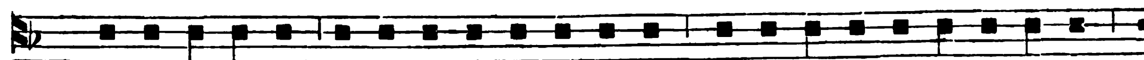

haj-to-gatván a fe-jö-ket és mondván:

Kar.

Vaj, ki az Isten Templomát elrontod, és harmad napra fel épited,

szabaditsd meg magadat, ha Istennek Fia vagy, szállj le a ke-reszt-ről.

C. Ha-sonló-ké-pen a pa-pi fe-je-delmek is csúfolván az i-rás-tu-dókkal

és a vó-nekkel mondá-nak va-la:

Kar.

Egyebeket megszabaditott

magát meg nem szabadithatja, ha Israelnek királyja, szálljon le most a keresztről,

és hiszünk neki, az Istenben bizott, szabaditsa meg most, ha akarja őtet:

mert azt mondotta, hogy Isten Fia va - gyok.

C. U-gyan azt

hányják vala pe dig szemé-re a latrok is, kik megfe-szi-tet-tek vala vé-

le. Hat ó-rá-tól fog-va pe - dig setét-ség lön az e-gész földön kilencz ó-

rá - ig, és kilencz ó - ra fe-lé ki- ál- ta Jé-zus nagy szó-val mondván:

✠. E - li, E-li, lamma sa-bac-tha-ni? C. Az az: ✠. Én

Is-te-nem! én Is-te-nem! mi ért hagytál el engem? C. Né-me-lyek

pe-dig ott áll-ván és hall-ván mondá-nak:

Kar. Il - lést híj - ja ez.

C. És mind-járt el- fu -tamodván egy közü-

lök, spongyi-át vévén meg-tölté e-czet-tel, és nádra té-vé és innya

ád va-la né - ki. A töb-bi pe-dig mondá-nak:

Kar. Hadd lássuk ha eljő-e Illés? megszabaditván ő - tet.

C. Jé-zus pe-dig is-mét ki-ált- ván nagy szóval ki-bo-csájtá lel két.

Itt mindenki letérdepel, és kevés szünet után folytattatik a Passio.

C. És i-me a templom függ-gö- nye két rész-re szaka-da

a fö- li-tűl fogva az all já - ig, és a föld megindú - la és a kősziklák

megre-pe-de-zé-nek, és a koporsók megnyilá-nak; és sok szentek teste- i,

kik a lud tak va -la föltá-ma-dá-nak . És ki-men-vén a koporsók-ból,

az ő föl-tá-ma-dá-sa u-tán jövé-nek a szent vá-rosba, és sokaknak meg-

je-le-né-nek. A szá-zados pedig és a kik ve-le valá-nak ő-riz-

vén Jézust, látván a föld-in-dulást, és a-zo-kat, melyek lésznek va-la i-gen

meg-fé-lem-lé-nek mondván:

Kar. Bi-zon ez Is-ten Fi-a volt.

C. Va-lá-nak pedig ott sok asz-szo-nyok tá-vul, kik követték vala Jézust

Ga-li-le-á-ból, szol gál-ván né-ki kik között va-la Má-ri-a Magdolna,

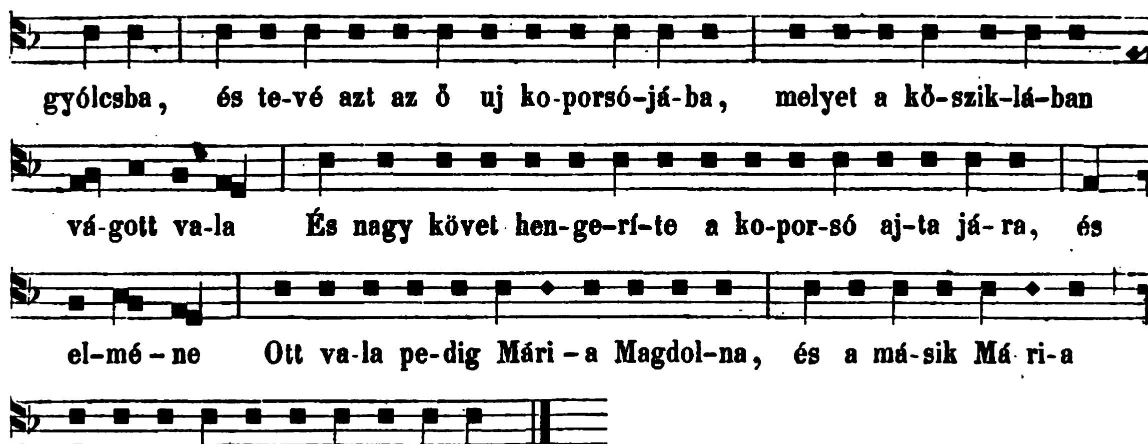
és Mári-a a Jakab és Jó-sef anyja, és a Ze-be-de-us fi-a-i any-ja.

Mi-kor pedig estve lett volna jö-ve egy a-ri-ma-the-a-i Jó-sef nevü gaz-

dag ember, ki szin-te Jé-zus ta-nit-ványa va-la. És el-mé-ne Pi-lá-

tushoz, és el-ké-ré Jé-zus tes-tét. Akkor Pi-lá-tus megha-gyá hogy

meg-adnák a tes-tet. És levé-vén a testet Jó-sef bé-ta-ka-rá azt tiszta

a ko-por-só el-le-né-ben ülvén.

Quod sequitur, legitur a Celebrante in tono Evangelii.

A mi ezután következik, a Pap maga olvassa Evangeliomi hangon.

Altera autem die etc. signantes lapidem, cum custodibus.

Finita Passione dicitur Credo. Reliquae autem partes Missae more solito absolvuntur.

A Passio után mondatik Credo. — A Misének egyéb részei szokás szerint végeztetnek.

J e g y z e t. Nehogy e kézi könyv fölötte nagyra nöjjön, a latin Passio itt szándékosan hagyatott ki; különben is a latin Passiot Gregorianus kótákkal magában foglaló könyv, hol a rendesen végeztetik — nem hiányzik. E helyen tehát egyedül a Kar-ének (T u r b a) négy férfi hangra szerkesztve, használatúl a latin Passiohoz közöltetik.

Turba, seu Chorus ad Passionem

Dominicae Palmarum.

A quatuor vocibus.

Moderato.

Tenor 1. *Tenor 2.* *Basso 1.* *Basso 2.*

p 1. Non in di-e festo, nefor-te tu-multus f fi-e-ret in po-pu-lo.

p 2. Ut quid per-di-ti-o haec, po-tu-it e-nim

unguentum is tud, ve-nun da-ri multo, et da ri pau-pe-ri-bus.

p f
3. U-bi vis paremus ti-bi co-me-de re Pa-scha.

f
4. Num quid e-go sum Do-mi-ne.

5. Hic di xit pos-sum destru-e-re templum De-i, p et post tri-duum f re-ae-di-fi-ca-re il-lud.

f
6. Reus est mor-tis.

p f
7. Quid ad nos tu vi-de-ris.

f
8. Non licet e os mitte-re in cor-bonam, qui-a pre ti-um san-gui nis est.

f 9. Bar ra - bam.

f 10. Cruci fi - ga - tur.

f 11. Cru - ci - fi ga - tur.

p 12. Sanguis ejus super nos, et super fi - li - os no - stros.

f 13. A - ve Rex Judae - o - rum.

f 14. Vah qui de - struis templum De - i, et in tri du - o re ae - di - fi - cas il - lud, salva temet i - psum, si fi - li - us De - i es, de scende de cru - ce.

15. A - li - os salvos fe - cit se ipsum non potest salvum fa - ce - re, si Rex Is - ra - el est, de scendat nunc

de cruce et credimus e - i, con - fi - dit in De - o, liberet nunc

si vult e - um, di-xit e-nim qui- a fi- li-us De - i sum.

16. E - li-am vocat i - ste.

17. Si ne-vide amus an ve - ni at. E - li - as, li - berans e - um.

18. Ve re fi - li - us De - i e - rat i - ste.

Lamentationes vide post feriam sextam in Parasceve.

Jeremiás Próf. Siralmait lásd a Nagy-Pénteki szertartás után.

FERIA QUINTA IN COENA DOMINI.

Nagy csütörtökön.

Ad Introitum Missae *Kyrie* solen. decantatur. — Ad *Gloria* pulsatur pleno concentu Organum, et campanae, dein silent usque Sabbatum Sanctum. Reliquae partes Missae cum Cantu solum absolvuntur.

Introitusra énekeltetik *Kyrie* Orgonával. *Gloriára* az orgona teljes hanggal megnyittatik, a harangok meghúzatnak, és egész a Nagyszombati *Gloriáig* elnémulnak. — A Mise többi része csupán énekkel végeztetik.
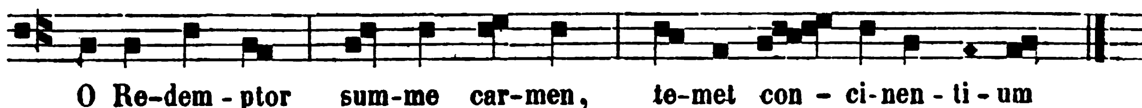
Ad consecrationem Sacri Chrismatis.

Olaj szenteléskor.

Dum in Cathedra. Eccle. oleum consecrandum per Diaconos e Sacrario ad Pontificantem deferatur, a duobus Cantoribus sequens Hymnus cantatur.

Midőn a Székesegyházban az olaj a Diakonusok által felszentelésre a Püspök eleibe hozatik a Körmenet alatt, két éneklők következő Hymnust kezdenek.

Hymnus.

Et Chorus idem repetit. Deinde dicti duo Cantores prosequuntur sequentes Versus; Chorus autem postquemlibet versum repetit: „*O Redemptor.*“

A Kar ugyanazt ismétli. Azután az elöbbi éneklők folytatják a következő Verseket; a Kar pedig minden Vers után ismétli: „*O Redemptor.*“

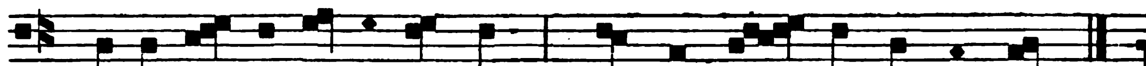
Cant.

1. Au - di ju - dex mortu - o - rum, u-na spes mor-ta- li - um,
2. Ar - bor foe - ta al ma lu - ce, hoc sacran-dum protu - lit;
3. Stans ad a - ram i - mo supplex, in - fu - la - tus Ponti - fex;
4. Con - se - cra-re tu di - gna-re, rex pe-ren - nis Pa-tri-ae,

Dum Consecratum jam oleum per eosdem Diaconos reportatur ad Sacrarium, Cantores continuant sequentes Versus.

Midőn a felszentelt olajok a Diakonusok által vissza vitetnek, az éneklők folytatják a következő Verseket.

5. Ut no - ve-tur se-xus o-mnis, un - cti - o - ne Chrismatis,
6. Lo - ta men te sa-cro fon te au - fu-gan tur cri- mi-na;
7. Cor - de na-tus ex pa - ren-tis, alvum implens Vir-gi-nis:
8 Sit haec di - es fes-ta no bis, saecu - lo-rum sae-cu-lis:

1. au -di vo-ces pro-fe-ren-tum, do-num pa - cis prae-vi - um.
2. fert hoc pro-na praesens tur-ba, Sal-va-to - ri sae-cu - li.
3. de-bi-tum persol-vit o-mne, con-se-cra - to Chrisma - te.
4. hoc o-li-vum signum vivum, ju-ra con - tra dae-mo-num.
5. ut sa-ne-tur sau-ci-a-ta, di-gni-ta - tis glo-ri-a.
6. un-cta fronte sa-cro sancta, in-flu-unt cha-ris-ma-ta.
7. prae-sta lucem, claude mortem: Chrisma-tis con-sor-ti-bus.
8. sit sa-cra-ta di-gna lau-de ne se-ne - scat tempo-re.

Post Missam, dum processionaliter Vener. Sacramentum defertur ad praeparatam Capellam, vel Altare, a Choro canitur „*Pange lingua*“, vide ut in Festo Corporis Christi.

A sz. Mise után, midőn körmenetképen az Oltári Szentség az e végre feldiszesitett kápolnába, vagy Oltárhoz vitetik, a Kar által énekeltetik *Pange lingua* v. *Mondj éneket*, lásd Urnapj.

Hymnus.

a 4. vocibus.

Adagio.

Tenor 1. Tenor 2. Basso 1. Basso 2.

p Pange lin-gua glo-ri-o-si corporis My-ste-rium, sangui-nis que pre-ti-o-si quem in mun-di pre-ti-um, fructus ventris ge-ne-ro-si rex ef-fu dit gen-ti-um.

Post haec Sacerdos cum ministris denudat Altaria dicendo Antiphonam.

Ezek után a Pap, a szolgálatot tevőkkel letakarja az Oltárokat, halkal mondván ezen Ant.

Antiph. Diviserunt sibi vestimenta mea: et super vestem meam miserunt sortem.

Cantores vero legunt sequentem Versum:

A többiek pedig versenkint olvassák a következő Zsoltárt.

Psalmus 21.

Deus Deus meus, respice in me: quare me dereliquisti? * longe a salute mea verba delictorum meorum.

Deus meus clamabo per diem, et non exaudies: * et nocte, et non ad insipientiam mihi.

Tu autem in Sancto habitas; * Laus Israel.

In te speraverunt patres nostri: * speraverunt, et liberasti eos.

Ad te clamaverunt, et salvi facti sunt: * in te speraverunt, et non sunt confusi.

Ego autem sum vermis, et non homo: * opprobrium hominum, et abjectio plebis.

Omnes videntes me, deriserunt me: * locuti sunt labiis, et moverunt caput.

Speravit in Domino, eripiat eum: * salvum faciat eum, quoniam vult eum.

Quoniam tu es, qui extraxisti me de ventre: * spes mea ab uberibus matris meae.

In te projectus sum ex utero: de ventre matris meae Deus meus es tu: * ne discesseris a me.

Quoniam tribulatio proxima est: * quoniam non est qui adjuvat.

Circumdederunt me vituli multi: * tauri pingues obsederunt me.

Aperuerunt super me os suum: * sicut leo rapiens et rugiens.

Sicut aqua effusus sum: * et dispersa sunt omnia ossa mea.

Factum est cor meum tamquam cera liquescens: * in medio ventris mei.

Aruit tamquam testa virtus mea, et lingua mea adhaesit faucibus meis: * et in pulverem mortis deduxisti me.

Quoniam circumdederunt me canes multi: * concilium malignantium obsedit me.

Foderunt manus meas, et pedes meos: * dinumeraverunt omnia ossa mea etc.

Antiph. Diviserunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam miserunt sortem.

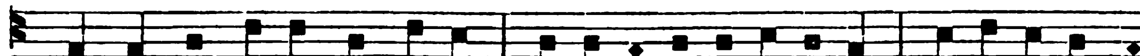
Ad lotionem pedum.

A láb mosásnál.

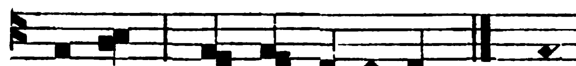
Post denudationem Altarium, Pontifex, Praelatus vel Superior accedit ad lotionem pedum, et primo a Diacono cantando dicitur Evangelium „*Ante Festum Paschae*“ quo finito lavat pedes per ordinem dispositis: — interea Chorus cantat sequentes Antiphonas „*Mandatum novum*“ quousque lotio durat.

Az Oltárok letakarása után a Püspök, Főpap, vagy Főnök járul a láb mosáshoz, és előbb a Diaconus által mondatik az Evangelium „*Ante Festum Paschae*“ mely után mossa lábaikat sorra azoknak, kik oda rendelvék; — az alatt a Kar énekli a következő Antiphonákat „*Mandátum novum*“ meddig a mosás tart.

Antiphona.

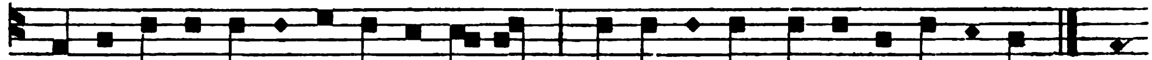

Man-da-tum novum do vobis: ut di-li-ga-tis in-vicem, si-cut di-le-

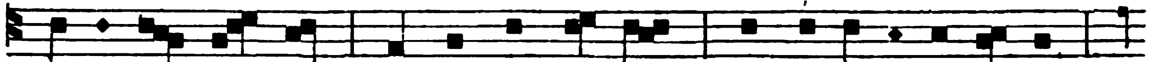
xi vos, di-cit Do-mi nus.

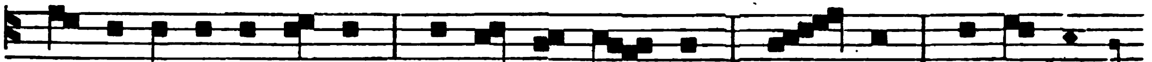
Psalmus.

Et repetitur Antiphona „*Mandatum.*“ || És ismételtetik az Antiphona „*Mandatum.*“

Antiphona.

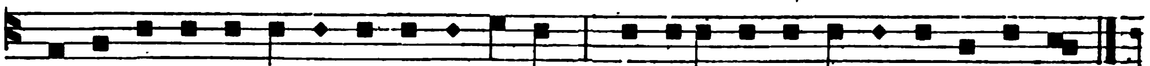

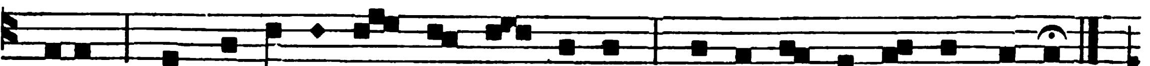
Psalmus.

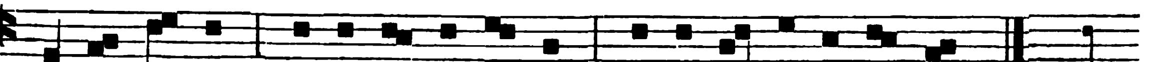

Et repetitur Antiphona „*Dominus Jesus.*“ || És ismételtetik az Antiphona „*Dominus Jesus.*“

Antiphona.

Et repetitur Antiph. „*Domine tu*“ usque signum 𝄐 || És ismételtetik az Antiphona „*Domine tu*“ ezen 𝄐 jegyig.

Si non sufficiant hae Antiphonae, repetantur ab initio.

Post lotionem pedum Pontificans, vel Praelatus cantat:

Pater noster.

Ha ezen Antiphonák nem elegendők, ismételtessenek elejétől.

A láb mosás után a Püspök, vagy Főpap énekli:

Pater noster.

V. Et nenos inducas in tentationem. R. Sed libera nos a malo.

V. Tu mandasti mandata tua Domine. R. Custodiri nimis.

V. Tu lavasti pedes discipulorum tuorum. R. Opera manum tuarum ne despicias.

V. Domine exaudi orationem meam. R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum. R Et cum Spiritu tuo.

Oremus. Adesto, quaesumus Domine etc. Qui vivis et regnas etc. R. Amen.

Poterunt Antiphonae istae Cantu Gregoriano expressae, etiam Cantu Figurali a 4. vocibus hic adnexo pro lubitu decantari.

Ezen Gregorianus Ének szerint kitett Antiphonák, az itt következő módon 4 hangra alkalmazva is énekelhetők.

Antiphonae

a quatuor vocibus.

Adagio molto.

Soprano. Alto.

Tenore. Basso.

Man - da - tum no - - vum do vo - - bis, ut

di - li - ga - tis in - - vi - cem, si - cut di - le-xi vos,

di - - - cit Do - mi - nus.

Psalmus.

Be - a - ti im-ma cu la - ti in vi - - - a: * qui am-bu - lant in le-

ge Do - mi - ni.

Antiph. II.

Post quam sur - re-xit Do-

- mi - nus a coe - na, mi - sit aquam in pel - vim, et coe - pit la-

va - - - re, pe - des di - sci pu - lo - rum su - o - rum, hoc e-

xem - plum re - li - qui vo - - - bis. („Mandatum da capo.“)

Si hae Antiphonae non sufficiant, repetantur ab initio, quousque lotio durat.
Versiculi, et Responsoria ut supra.

Ha ezen Antiphonák nem elegendők, ismételtessenek elejitől, meddig a mosás tart.
Versicul. és Responsor. mint feljebb.

FERIA SEXTA IN PARASCEVE.

Nagy Pénteken.

Ad Missam Praesanctificatam Sacerdos et Ministri ad Altare procedunt, et ante illud prostrati aliquamdiu orant. — Dein facta oratione Sacerdos ascendit ad Altare, atque in Cornu Epistolae legit sequentem Prophetiam, quam etiam Lector in loco, ubi legitur Epistola canit.

Az előre megszentelt sz. Miséhez a Pap a segédszolgákkal az Oltárhoz menvén, ott arczra borulnak, és rövid sz. elmélkedés után felkelvén, az Epistola oldalán olvassa a Prophetiát, s egy a segédszolgák közül pedig azt énekli.

Haec dicit Dominus: in tribulatione etc. Dei plus quam holocausta.

Qua finita in Choro canitur sequens Tractus.

Melynek végével a Kar által énekeltetik a következő Tractus.

Tractus.

Do - mi-ne au - di - vi au-di-tum tu - um, et ti - mu - i: consi-de-ra-vi o-pe-ra tu-a, et ex-pa - vi. V. In medi-o duorum a-ni-ma-li-um in-no-te-sceris: dum appropingua-verint an-ni, co-gno-sce - ris: dum advenerit tempus, o - sten - do - ris.

Interea dum hoc in Choro canitur, Celebrans legit integrum Tractum, ex quo hic sequentes Versus sine Melodia adnectuntur.

Midőn ezt a Kar énekli, az alatt a Pap az egész Tractust olvassa, melyből következő Versek ének nélkül ide csatoltatnak.

V In eo, dum conturbata fuerit anima mea: in ira misericordiae memor eris.

V. Deus a libano veniet, et sanctus de monte umbroso, et condenso. V. Operuit coelos majestas ejus: et laudis ejus plena est terra.

Finito Tractu Sacerdos in Cornu Epistolae dicit:

Tractus után a Pap énekelve mondja az Epistola oldalán:

Sac. O - re-mus. *Diacon.* Flectamus ge-nu-a. *Subdiac. vel Chor.* Le-vate.

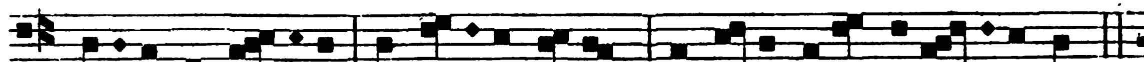
Oratio. Deus, a quo et Judas reatus etc. Qui tecum vivit etc. R. Amen.

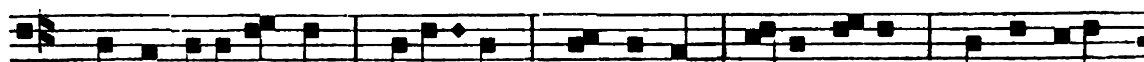
Subdiaconus vel ipse Celebrans in tono Epistolae similiter sine titulo cantat sequentem Lectionem. || A Pap vagy segédje Epistola hangon énekli a következő Lectiot.

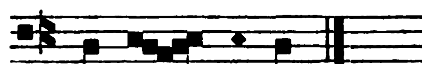
In diebus illis: Dixit Dominus etc. id est transitus Domini.

In Choro canitur sequens Tractus. || A Kar énekli a következő Tractust.

Tractus.

Reliquos hic sequentes Versus Tract. Celebrans legendo absolvit. || A többi következő Verseket a Tractusból a Pap olvasva mondja.

V. Acuerunt linguas suas sicut serpentis: venenum aspidum sub labiis eorum.

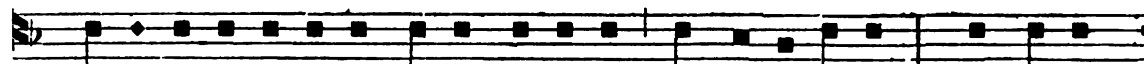
V. Custodi me Domine de manu peccatoris: et a hominibus iniquis libera me.

V. Qui cogitaverunt supplantare gressus meos: absconderunt superbi laqueum mihi.

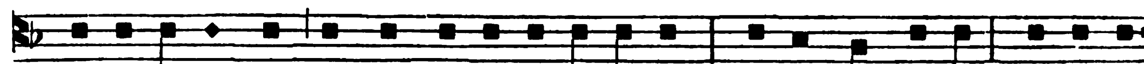
V. Et funes extenderunt in laqueum pedibus meis: juxta iter scandalum posuerunt mihi. — V. Dixi Domino, Deus meus es tu: exaudi Domine vocem orationis meae. — Domine Domine virtus salutis meae, obumbra caput meum in die belli. — Ne tradas me a desiderio meo peccatori: cogitaverunt adversus me: ne derelinquas me, ne umquam exaltentur. — V. Caput circuitus eorum: labor labiorum ipsorum operiet eos. — V. Verumtamen justi confitebuntur nomini tuo: et habitabunt recti cum vultu tuo.

Finito Tractu dicitur Passio. || A Tractus után Passio énekeltetik.

Nagy Pénteki Passio.

méne ő, és ta-nit-vá-nyi. Tudja va-la pedig Judás is, a ki el-á-

ru-lá ő-tet a helyet; mert Jézus gyakorta o-da gyült vala tanit-

vá-nyi-val. Judás azért, midőn se-re-get vett volna, és a Fő papoktól

és Fa-ri-zeu-soktól szolgákat, o-da mé-ne lám-pá-sokkal, és szövét-

nekek-kel, és fegyve-rek-kel. Jézus a-zért tudván min-de-ne-ket a

melyek reá jöven-dők valá-nak, e-lő méne, és mondá né-kik:

✠. Kit ke-res-tek? C. Fe le-lének né-ki:

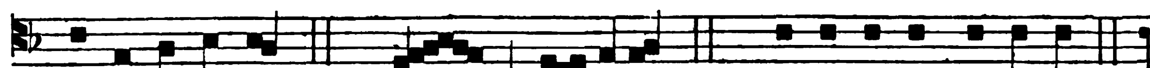
Kar. Discant. Alt. Tenor. Bass.

A Na-za-re-ti Jé---zust.

C. Monda nékik Jézus: ✠. Én - - vagyok. C. Vélek áll va-la pe-

dig Judás is, a ki el-á-rul-ja va-la ő-tet. Hogy azért monda né-

kik: én vagyok, hátra menének, és a földre e-sé-nek. Ismét megkér-

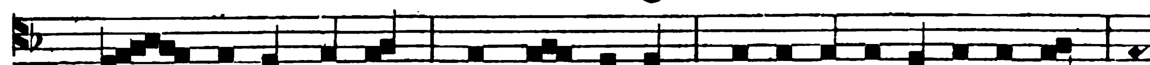

dé azért ő-ket: ✠. Kit ke-restek? C. Azok pedig mondának:

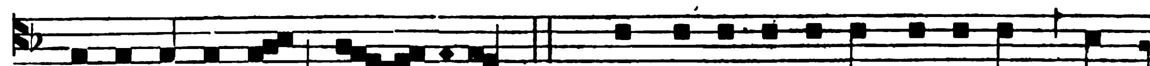
Kar.

A Ná-zá-re-ti Jé- -zust.

C. Fe-le-le Jé-zus:

✠. Meg - mondám néktek, hogy én vagyok. Ha azért engem keres-tek,

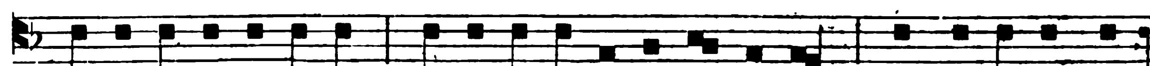
e-reszszétek el e - zeket. C. Hogy betel-je-sed-nék a beszéd me-

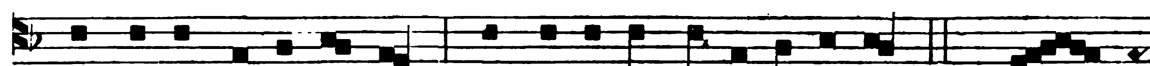
lyet mondott: hogy a kiket nékem adtál, senkit azok közül el nem vesz-

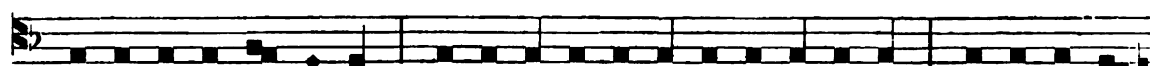
tet-tem. Simon Péter-nek pedig kardja lévén, ki-voná azt és csa-

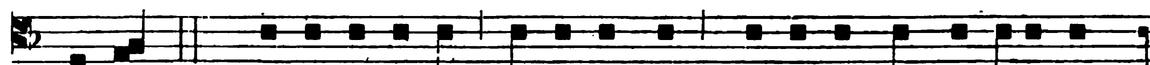
pá a főpap szolgáját: és el-vá-gá annak jobb fü-lét. A szolgának pe-

dig Malkus va-la ne-ve. Mon-da azért Jézus Pé-ternek: ✠. Tedd

a hüvelybe kar-dodat; a pohárt melyet nékem Atyám adott, ne igyam e

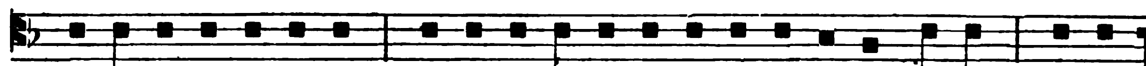

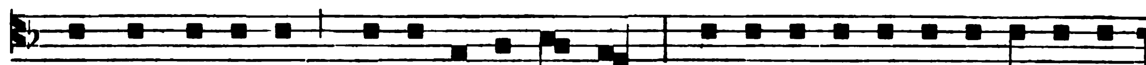
meg azt? C. A sereg azért, és a hadnagy, és a Zsidók szolgá-i meg-

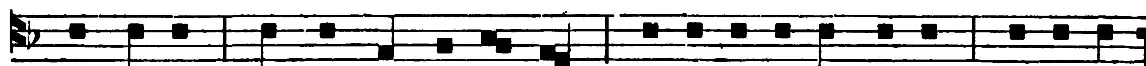

fogák Jézust, és megkö-tözék ő-tet és vivék ő-tet e-lőször Annás-

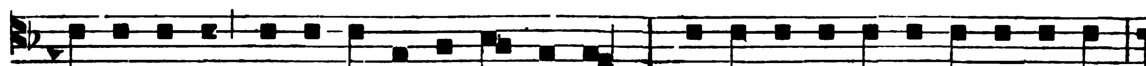

hoz; mert i-pa va-la Kaifás-nak, ki főpap va-la a-zon esztendő-ben.

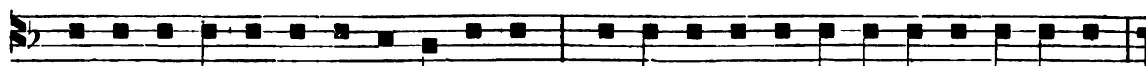

Kaifás pedig az va-la, a ki ta-nácsot adott va-la a Zsidóknak: hogy hasz-

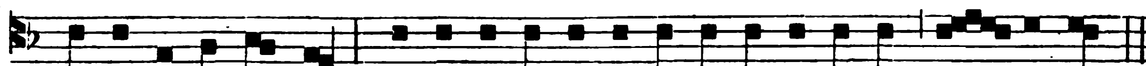

nos egy embernek meghalni a népért. Kö-ve-ti va la pedig Jézust Si-

mon Péter, és egy más ta-nit-vány. Azon ta-nitvány pedig is-merő-

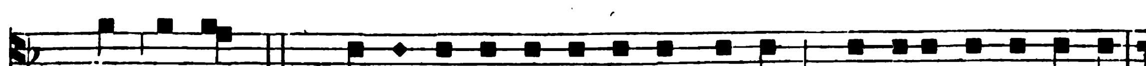

je va-la a fő-papnak, és bemé-ne Jé-zussal a fő-pap pitva-rá-ba.

Péter pedig az ajtón kivül áll va-la. Kimé-ne azért a más tanitvány,

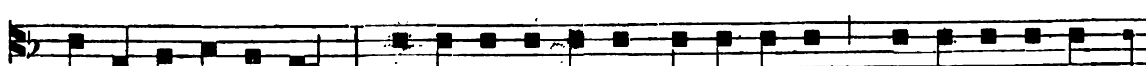

ki is-me-rő je va la a fő-papnak, és szólla az ajtón ál-ló leány-zónak,

és be-vi-vé Pé-tert; monda azért az ajtón ál-ló le ányzó Pé - ter-nek:

S. Nemde te is ez embernek ta-nit-vá-nyi közül vagy e? **C.** Mondá ő:

S. Nem vagyok **.C** Ál-la-nak va-la pedig a szolgák és i-na-sok a szénnél,

mert hideg va-la, és fü-töznek va-la: ő vélek va-la pedig Péter is

állván és fü-tözvén. A főpap azért megkér-dé Jézust az ő ta-nitvá-

nyi és tu do-mányja fe - lől. Fe-le-le né-ki Jé-zus: ✠. Én nyil-

ván szólottam e világnak, én mindenkor a Syna-gó-gá-ban ta-ni tot-tam

és a templom-ban, a hova gyülnek mindnyájan a zsidók: és rejtekben

nem szólottam semmit. Mit kérdessz engem? kérdjed a-zokat, a kik hallották

mit szólot-tam nékik: íme ezek tudják, a miket én mon-

dot-tam. C. E-ze-ket pedig midőn mondot-ta volna egy az ott ál-ló

szolgák közül arczúl csapá Jézust mond-ván: S. Igy felelsz e a fő-

papnak? C. Fe-le-le né ki Jé-zus: ✠. Ha gono-szúl szólottam, tégy

bizonyságot a gonoszról, ha pedig jól, miért versz engem? C. És küldé

ő-tet Annás megkö-töz-ve Kaifás fő-pap-hoz. Simon Péter pedig áll

s fű-tö-zik va - la. Mondá-nak azért né-ki:

Kar.

Nem de te is az ő Ta-nit-vá-nyi kö-zül - - vagy e?

C. Meg ta-ga-dá ő, és mon - da: S. Nem vagyok. C. Monda né-ki

egy a. főpap szolgá-i közül, annak ro-ko-na, a kinek Péter el-vág-ta

a fülét. S. Nem lát-talak e én téged a kertben ő vé-le?

C. Azért ismét meg-taga-dá Péter, és mindjárt szólla a ka-kas. Hozák

azért Jézust Kaifástól a tör-vényház-ba; reggel va-la pe-dig: és ők

nem menének be a tanács házba, hogy meg ne fertőztet-né-nek, hanem hogy

meg-ennék a hus-vé-tet. Kimé-ne azért Pi lá-tus hozzá-jok és mon - da:

S. Mi-cso-da vádo-lást hoztok ez ember el-len? C. Fe-le-lé-nek és mon-

dának né-ki:

Kar.

Ha ez gonosztevő nem volna, nem adtuk volna ke-zed - - be.

C. Monda azért né-ki Pi-lá - tus: S. Vigyétek el ti ő-tet, és tör-

vényetek szerint i-tél-jé tek meg ő - tet. C. Mondának azért né-

ki a zsidók:

Kar.

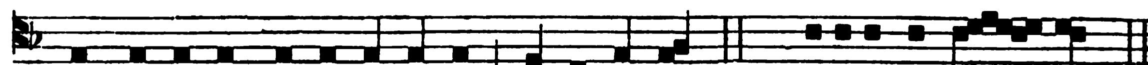
Ne - künk nem szabad senkit meg - öl - - nünk.

C. Hogy Jézus beszéd-je be-tel-je-sednék, melyet mondott, jelentvén, hogy

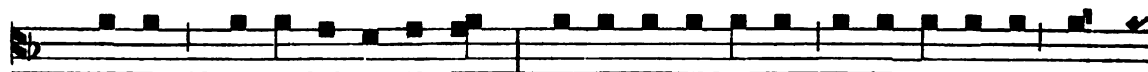
micso-da ha-lál-lal hal-na meg Bemé ne azért ismét a tanácsház-ba Pi-

lá-tus és szólli-tá Jézust és monda né - ki: S. Te vagy e a

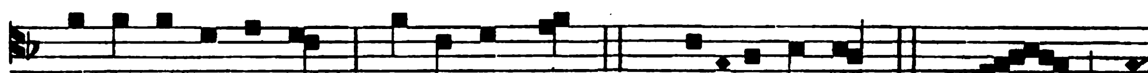
zsidók király-ja? C. Fe-le le Jé-zus: ✠. Ma - gadtól mondod e ezt

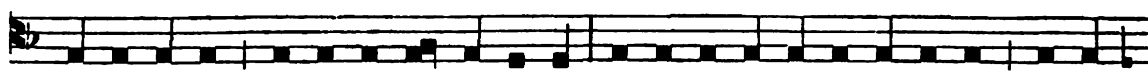
vagy egyebek mondották néked én fe - lő - lem? C. Felele Pi–lá - tus:

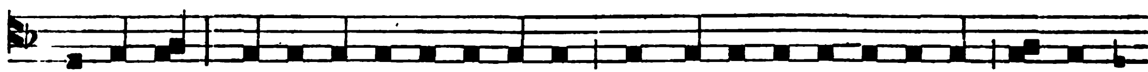
S. Valljon zsidó vagyok e én? a te nemzetsé ged és a fő–pa-pok ad-

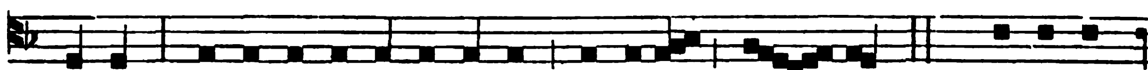
tak téged kezem be, mit mivel - tél? C. Felele Jé - zus: ✠. Az

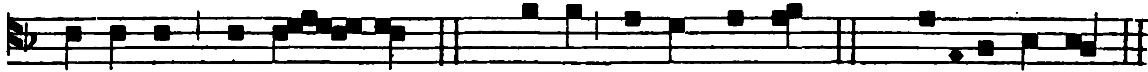
én országom nem e vi lág ból való, ha e vi-lágból va-ló volna az én

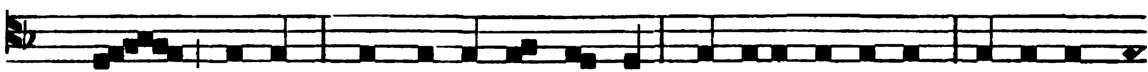
országom, úgy szolgáim harczolnának, hogy kézben ne a-dat–tatnám a zsi-

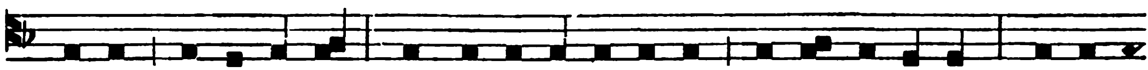
dóknak: most pedig az én országom nem innét va - ló. C. Monda a-

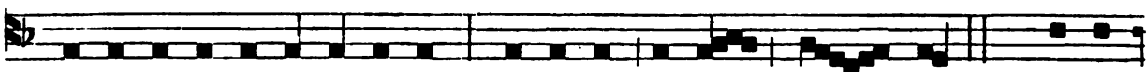
zért né-ki Pi–lá - tus: S. Tehát király vagy te? C. Felele Jé - zus:

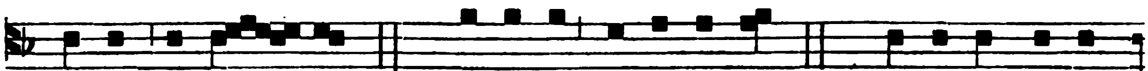
✠. Te mondod: hogy király vagyok én. Én arra születtem és ar ra

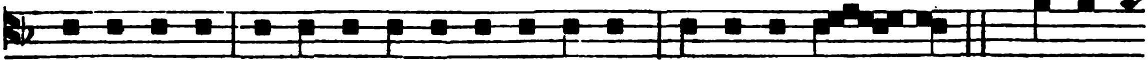
jöttem e vi lá gra, hogy bizony ságot tegyek az i – gazság ról, minden

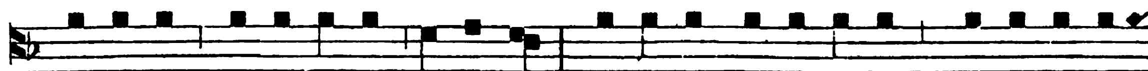
a ki az i–gazság-ból vagyon, hallgatja az én szava – mat. C. Monda

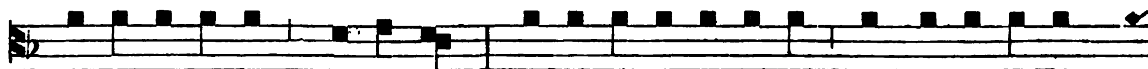
né–ki Pi-lá - tus: S. Mi–csoda az i-gaz ság? C. És midőn azt mon-

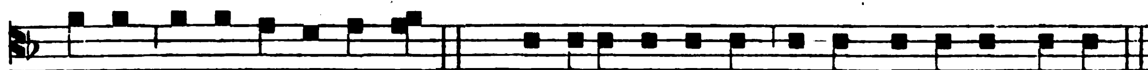
dot-ta volna ismét kimé-ne a zsidókhoz és monda né - kik: S. Én sem–

mi o kot nem ta-lá lok ő benne. Szokástok pedig néktek, hogy egyet el-

bocsássak néktek Husvétben; a kar já-tok e azért hogy el bocsássam

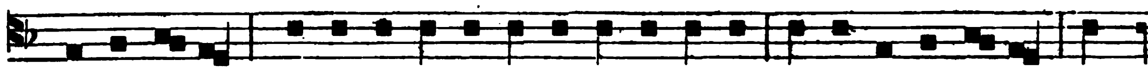

néktek a zsidók király-ját? C. Ki-áltának azért ismét mindnyájan mondván:

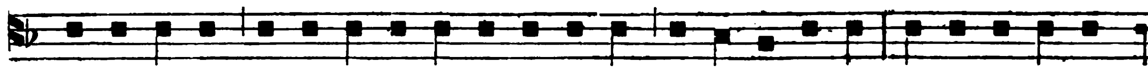
Kar.

Nem ezt, hanem Bar - - ra-bást.

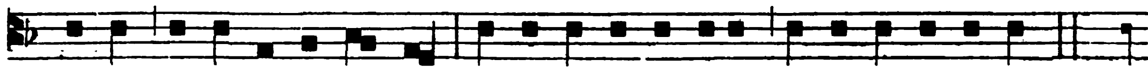
C. Bar-rabás pedig

tolvaj va-la. Akkor azért fogá Pi-lá-tus Jézust, és megos-to-ro-zá, és

a vi-té-zek ko-ronát fonván tövi-sekből fe-jé-re tevék és veres bársony

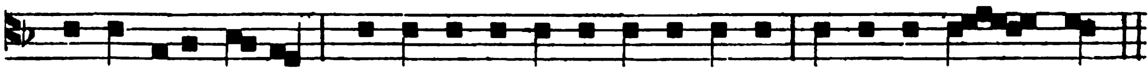

ruhát a-dá-nak re-á - ja és hozzá mennek vala és mondának va-la:

Kar.

Üd-vöz-légy zsi-dók ki - rály - - ja.

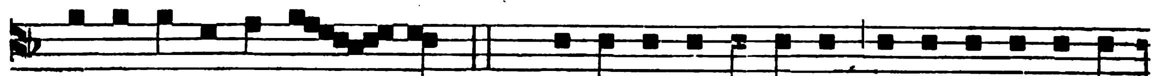
C. És arczúl csap-

dossák vala ő-tet. Kimé-ne azért ismét Pi-lá-tus és monda né - kik:

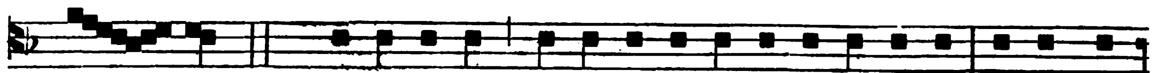
S. I-me! ki-hozom néktek ő tet, hogz megismérjé-tek, hogy semmi o-kot

nem talá-lok ő ben - ne. C. Kimé-ne azért Jé zus a tö-vis koro-nát

vi-selvén, és a veres bársony ru-hát, és monda né - kik: S. I-hol az

em - ber. C. Midőn azért látták volna ő-tet a fő-papok, és a szol-

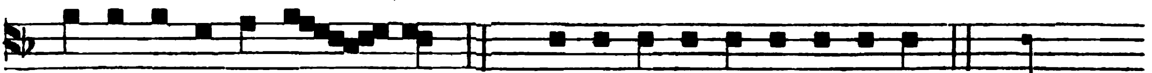
gák ki-ál-tanak va-la mondván:

Kar. Feszítsd meg, feszítsd meg ő - - tet.

C. Monda né-kik Pi-

lá tus: S. Vegyé-tek ti ő-tet, és feszit-sétek meg; mert én nem ta-

lá-lok o-kot ő ben - ne. C. Fe-le-lének né-ki a zsidók:

Kar. Nékünk törvényünk vagyon, és a törvény szerint meg kell hal-ni-a,

mert Isten Fiává tet - te - - ma - gát.

C. Midőn azért Pi-lá-tus hal-lot-ta volna e beszé-det inkább meg-i-je-de És ismét be-mé-ne a tanácsházba, és monda Jé - zus-nak: S. Honnan való vagy te?

C. Jézus pedig nem a-da felele-tet né-ki. Monda azért néki Pi-lá-tus. S. Nekem nem szóllasz e? nem tu-dod-e hogy hatalmam vagyon a te megfe-szi-té-sedre, és hatalmam vagyon a te el-bocsáj-tá-sod-ra?

C. Fele-le Jé-zus: ✠. Nem volna semmi hatalmad elle-nem, ha te né-ked onnan fe-lül nem a-da-tott vol-na. Az o-ká-ért a ki engem kézbe a-dott néked nagyobb bű-ne va - gyon.

C. És attól fogva i-gye-kezik vala Pilá-tus el-bocsáj-tani ő-tet. A zsidók pedig ki áltanak vala mondván:

Kar.

Ha ezt elbocsájtod, nem vagy a Császár ba-rát - ja,

mert minden a ki magát királjá teszi, ellene mond a Csá - - szár-nak.

C. Pi-látus pedig midőn e beszé-det hallot-ta volna; ki-ho-zá Jézust, és az

i-té-lőszékbe ü-le a helyen, mely Lithos-tro-thosnak mondatik, zsidó-

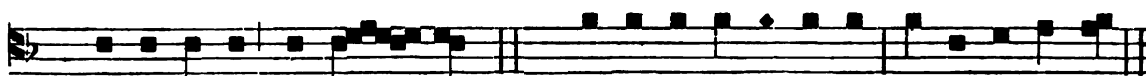
ul pedig Gabbatá-nak. Va-la pedig a Husvétnek készü-lete ugymint hat ó-

ra táj-ban, és monda a zsi-dók - nak: S. I-hol a ti ki-rá-

lyo-tok C. Azok pedig ki-ál-tá-nak:

Kar.

Vidd el, vidd el, feszítsd meg ő - - tet.

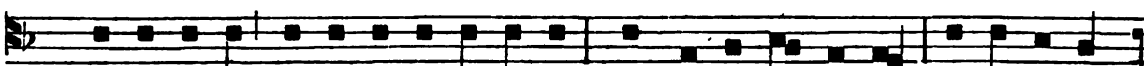
C. Monda nékik Pi lá - tus: S. A ti ki-rá lyo-to kat feszitsem e meg?

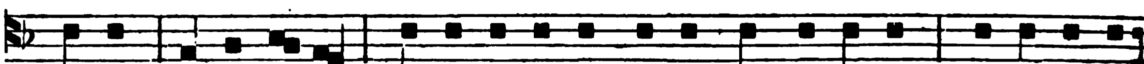
C. Fe-le-lé nek a fő-papok:

Kar.

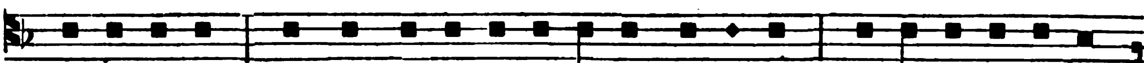
Nincs királyunk, hanem csak Csá - - szá - runk.

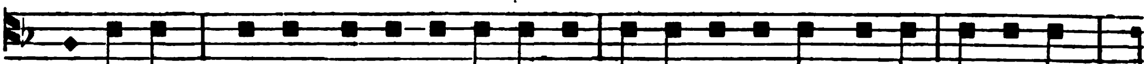
C. Akkor azért ke-zökbe a-dá ő-tet hogy megfe-szi-tet-nék. Vevék azért

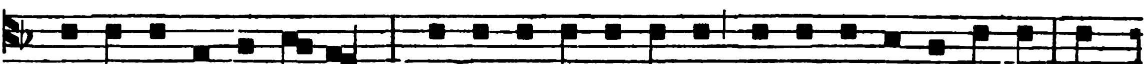
Jézust, és ki-vi-vék. És a ke resztet hordozván magá-nak, ki-mé-ne ar-

ra a helyre mely agy ko-ponya helyének mon datik, zsi-dó-ul pedig Gol-

gothá-nak: a hol meg-fe-sziték ő-tet, és ő ve-le más kettőt, két felől,

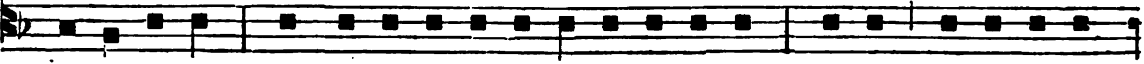
középben pedig Jézust, Felől való irást is i-ra pedig Pi-lá-tus, és
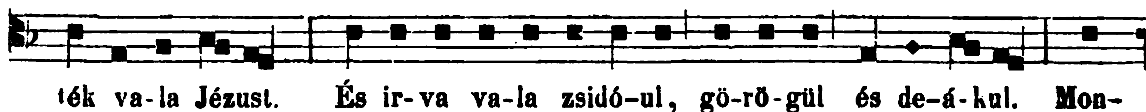

a kereszt fö-li-be te-vé. Va-la pedig ir-va: A ná-zá-re-ti Jé-zus

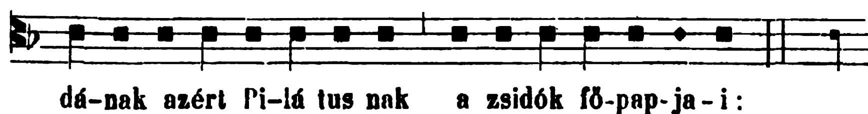
a zsidók ki-rály-ju. Ezt azért a fe-lől va-ló irást sokan ol-va-sák a

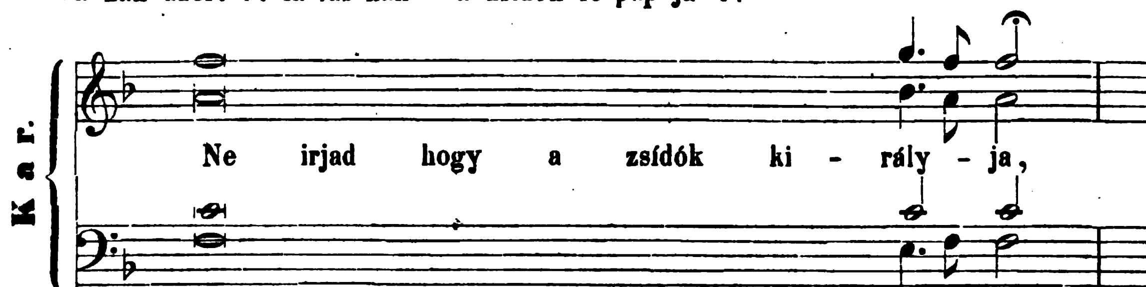
zsidók közül, mert közel va-la a vá-roshoz a hely a hol megfe-szi-tet-

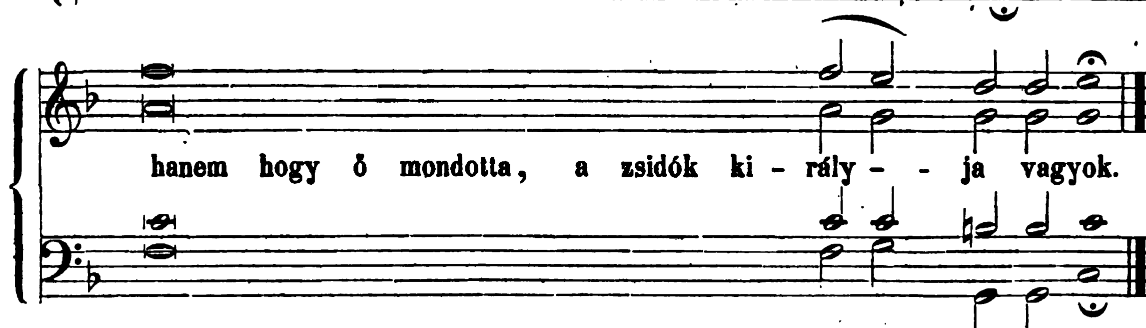
ték va-la Jézust. És ir-va va-la zsidó-ul, gö-rö-gül és de-á-kul. Mon-

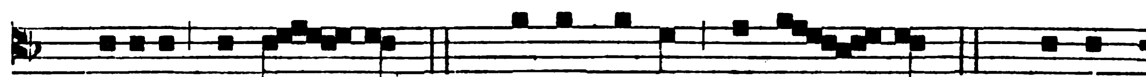
dá-nak azért Pi-lá tus nak a zsidók fő-pap-ja-i:
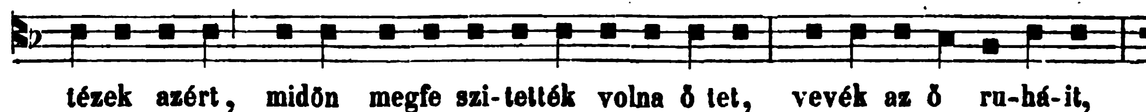

Kar.
Ne irjad hogy a zsidók ki - rály - ja,
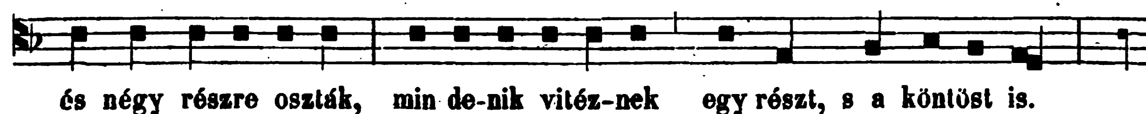

hanem hogy ő mondotta, a zsidók ki - rály - - ja vagyok.
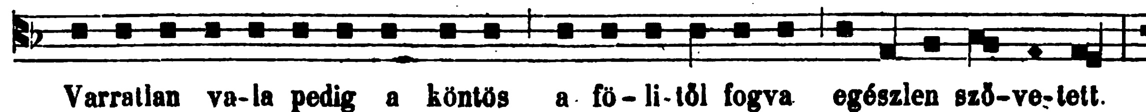

C. Felele Pi-lá - tus: S. A mit irtam meg-ir - tam. C. A vi-
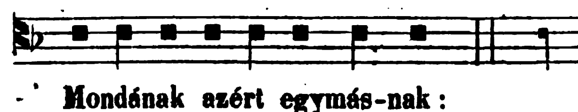

tézek azért, midőn megfe szi-tették volna ő tet, vevék az ő ru-há-it,

és négy részre oszták, min de-nik vitéz-nek egy részt, s a köntöst is.

Varratlan va-la pedig a köntös a fö-li-től fogva egészlen sző-ve-tett.

Mondának azért egymás-nak:

Kar.

Ne metéljük el azt, hanem vessünk sorsot reája, hogy ki- é - - legyen.

C. Hogy az i-rás be-tel-je-sednék mondván: El-osztták az én ru há i-mat ő

magoknak; és a kön-tösöm-re sorsot ve-té-nek. És a vi-tó zek e-ze

ket csele-kedék u gyan Ál-la-nak va-la pe-dig a Jé-zus keresztje mellett

az ő anyja és az anyjának nénje Má-ri-a Kle-o-fe és Má ri-a Magdol-

na. Mikor azért lát-ta volna Jézus az anyját és a ta-nitványt ott ál-la-

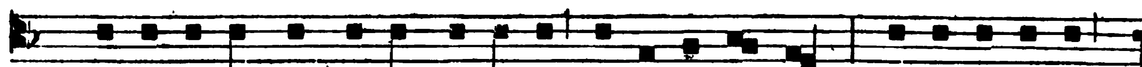
ni, a kit szeret va-la, monda az anyjá-nak: ✠. Asz-szouy ál-lat, ime

a te fi - ad. C. Az-u-tán monda a ta-nitványnak. ✠. I -

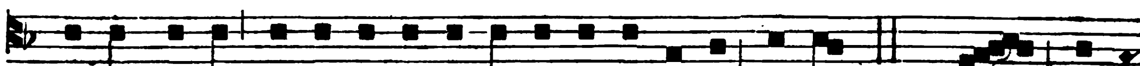
me a te a - nyád. C. És az ó-rá-tól fogva, vevé ö-tet a ta-nit-

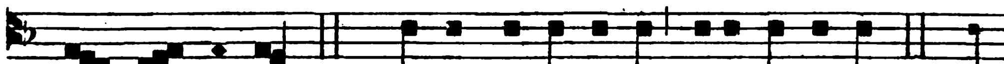
vány magá-hoz: Az-u tán tudván Jézus, hogy mindenek elvé-gez tet-tek,

hogy be-tel-jesednék az i-rás mondá: ✠. Szomjú - hozom.

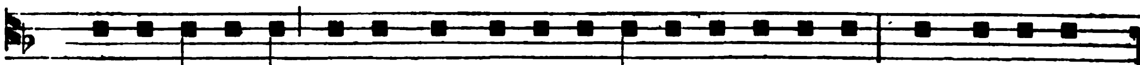

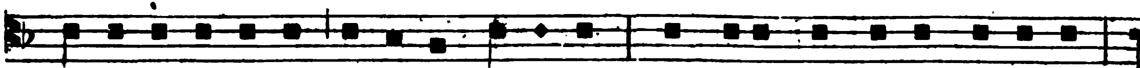

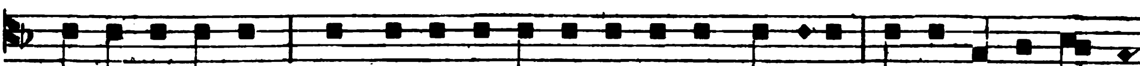

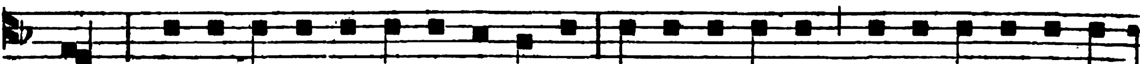

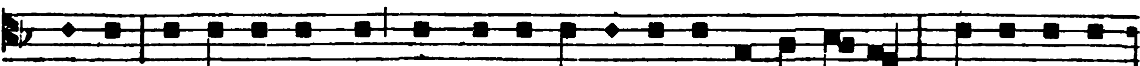
(Itt mindnyájan letérdepelvén, a Passio folytatása egy időre megszünik, azután fölkelvén, folytattatik.)

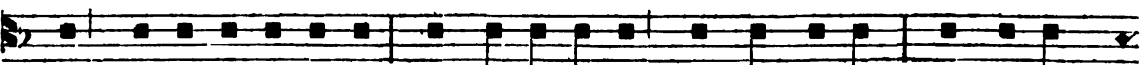

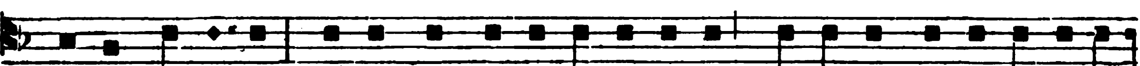

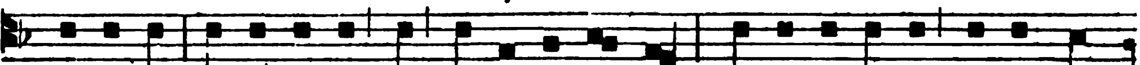

got tett, és i-gaz az ő bizony-sá-ga; és ő tudja, hogy i-ga-za-kat mond:

hogy ti is hid-jé-tek. Mert e-zek azért lettek, hogy az i-rás be-tel-je-

sed-nék: Csontot meg ne rontsa-tok ő ben-ne. És ismét más i-rás mond-

ja: Meglát-ják kit ver-tenek ál-tal.

Turba seu Chorus ad Passionem

pro Feria sexta in Parasceve

a quatuor vocibus.

Moderato.

Tenor 1.
Tenor 2.
Basso 1.
Basso 2.

1. Je-sum Na-za-re-num.

2. Je-sum Na-za-re-num.

3. Num quid et tu ex di-scipu-lis e-jus es.

4. Si non esset hic ma-le-fa-ctor non ti-bi tra-di-dis-se-mus e-um.

5. Nobis non li-cet

in-ter - fi - cere quem - - quam.

6. Non hunc sed Bar - ra - bam.

7. A-ve Rex Judae - o - rum.

8. Cru-ci-fi-ge, cruci-fi-ge e - um.

9. Nos legem ha - be - mus, et secun-dum legem debet mo - ri, qui a fi - li-um

De i se fe - cit.
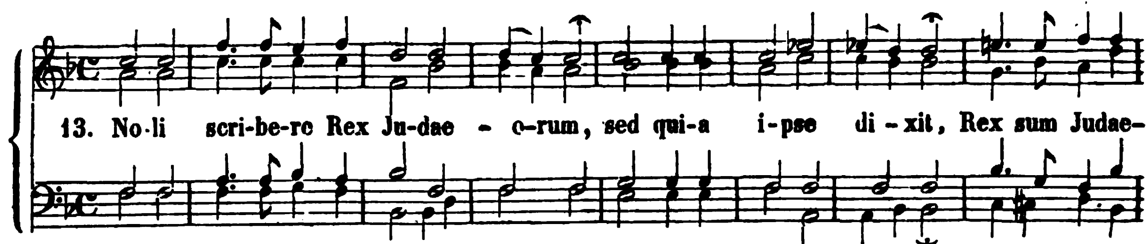
10. Si hunc di - mit - tis, non es a - micus Caesa-ris, omnis

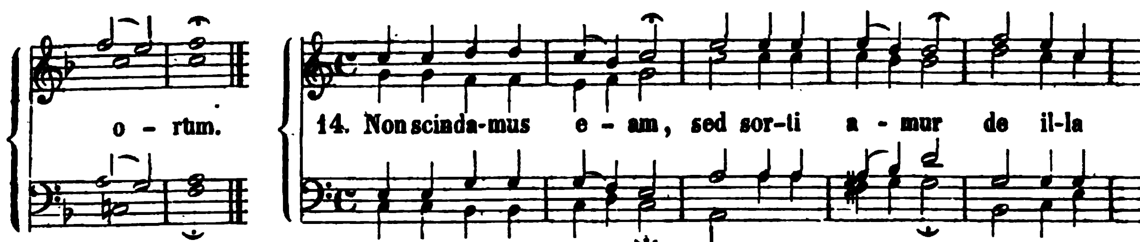
e-nim qui se Regem fa - cit, contra dicit Cae - sa - ri.
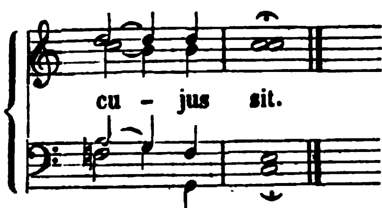
11. Tol-le, tol-le,

cru-ci-fi-ge e - um.

12. Non ha-bemus Re - gem, ni-si Cae - sa - rem.

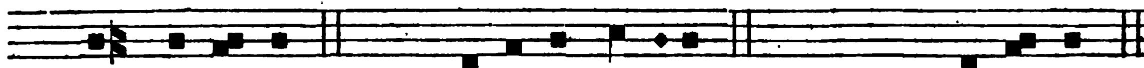

Quod sequitur, legitur in tono Evangelii. || A mi ezután következik, a Pap maga olvassa Evangeliomi hangon.

Post haec autem rogavit Pilátus ete, posuerunt Jesum.

Finita Passione Sacerdos stans in Cornu Epistolae, junctis manibus incipit sequentes Orationes decantare; post singulam Choro respondente *Amen*, et ubi necesse est *Levate*. || A passio után a Pap az Epistola oltár szögletén álván egymásután énekli a következő Imádságokat, mindegyikére a Kar *Ament* felel, és a hol kívántatik *Levate*.

Oremus, dilectissimi nobis pro Ecclesia Sancta Dei etc. glorificare Deum Patrem omnipotentem.

Sac. O-re-mus. *Diacon.* Flec-ta-mus ge-nua. *Subd. v. Chorus.* Le-va-te.

Omnipotens sempiterne Deus, qui gloriam etc. Per eundem Dnum. R. Amen.
Oremus, et pro beatissimo Papa nostro N. etc. populum Sanctum Dei.
Oremus. Flectamus genua. R. Levate.
Omnipotens sempiterne Deus, cujus judicio etc. Per Dominum. R. Amen.
Oremus et pro omnibus Episcopis etc. et pro omni populo sancto Dei.
Oremus. Flectamus genua. R. Levate.
Omnipotens sempiterne Deus, cujus spiritu totum etc. Per Dominum. R. Amen.
Oremus, et pro christianissimo Imperatore etc. ad nostram perpetuam pacem.
Oremus Flectamus genua. R. Levate.

Omnipotens sempiterne Deus, in cujus manu sunt etc. Per Dnum. R. Amen.
Oremus, et pro catechumenis nostris etc. Christo Jesu Domino nostro.
Oremus. Flectamus genua. R. Levate.
Omnipotens sempiterne Deus, qui Ecclesiam tuam etc. Per Dnum. R. Amen.
Oremus dilectissimi nobis, Deum Patrem etc. portum salutis indulgeat.
Oremus. Flectamus genua. R. Levate.
Omnipotens sempiterne Deus, moestorum consolatio etc. Per Dnum. R. Amen.
Oremus et pro haereticis et schismaticis etc. revocare dignetur.
Oremus Flectamus genua. R. Levate.
Omnipotens sempiterne Deus, qui salvas omnes etc. Per Dominum. R. Amen.
Oremus et pro perfidis Judaeis etc Jesum Christum Dominum nostrum.

Non respondetur Amen, sed statim dicitur. || Nem mondatik Amen, hanem tovább folytattatik

Oremus sempiterne Deus, qui etiam Judaicam perfidiam etc. Per Dnum. R. Amen.
Oremus et pro paganis, ut Deus Omnipotens etc et Dominum nostrum.
Oremus. Flectamus genua. R. Levate.
Omnipotens sempiterne Deus, qui non mortem peccatorum.etc. Per Dnum. nostr.R. Amen.

Completis Orationibus Sacerdos in Cornu Epistolae stans, Crucem praeparatam in manus summit; atque versa facie ad populum discooperit, incipiens solus Antiphonam „*Ecce lignum crucis*" etc. Cantoribus prosequentibus: quod ter repetitur altius semper elevando vocem.

Az Oratiók bevégeztével a Pap az Epistola oldalán álván, az oda készitett keresztet kezébe veszi, kitakarja, és a nép felé fordúlva, elkezdi maga énekelni „*Ecce lignum crucis*" sat., és a Kar folytatja, a mi háromszor ismételtetik, mindég fentebb hangon.

Antiphona.

Ec ce li - gnum cru - cis, in quo sa - lus mun - di pe-

pen - dit. *Chorus. R.* Ve - ni - te, a - do - re - mus.

Post trinam intonationem Sacerdos solus portat Crucem ad locum ante Altare praeparatum, et genuflexus accedit ad adorandam Crucem. Postmodum ministri Altaris, deinde alii Clerici et Laici crucem adorant. — Interim dum fit adoratio Crucis, cantantur in Choro *Improperia* — „*Popule meus*" a quatuor vocibus, quousque durat.

In Parochialibus vero Ecclesiis, in locum *Improperia* canitur usitatus Hymnus ut infra.

Azután a Pap maga viszi a keresztet az Oltár eleibe, és térdhajtva járul a kereszt imádásához: ugyan ezt teendik a segéd szolgák, és a nép. — Az alatt még a kereszt csokolás tart, a Kar által énekeltetik „*Popule meus*" 4 hangba.

A Plébánia egyházakban pedig a mondott ének helyett énekeltetik: „*Én nemzetem*" mint alább,

Improperia a quatuor vocibus.

Adagio molto espres.

Versus I. *Soprano. Alto. Tenore. Basso.*

Po - pu - le me - us, quid fe-ci ti - - - - bi,

p
f
aut in quo contris - ta - vi - te, re - spon - - de mi - - -
hi?
V. II. Qui - a e - du - xi te de ter - ra E - gy - - - pti, pa-
p
f
p
ra-sti crucem Sal-va - to-ri tu - - - - o.
Agios
Solo.
A-gi - os o The - os.
A - gi-
Solo.
San - ctus De - - - - - us.
os i - - schy - ros,
A - gi - os A -
San - ctus for - - - - tis.
Tutti.
tha - na-tos e - lei-son i - - - - - - mas.
Solo.
San - - ctus

Tutti. Fine.

p

mi - se - re - - re no - - bis.

im - - mor - ta-lis,

V. III. Qui - a e - du-xi te per de - ser - tum quadra - gin-ta an - nis,

f

et man - na ci - ba - - vi te, et in tro - du - xi te in

p

ter-ram sa-tis bo - nam, pa - ra - sti cru - cem Sal - va - to -

- ri tu — — — — — — — — — o.

Agios da Capo, usque Versum III. dein sequitur Vers. IV.

p

V. IV. E - go prop - ter te fla-gel - la - vi Ae- - gy - ptum,

cum pri - - mo ge - ni - tis su - - - is, et tu me fla-

gel - - - la - - - - - tum tra - - di - di - - - - - sti

Agios da Capo, usque Versum III. doin sequitur Ver. V.

V. V. E - go e - du-xi te de Ae - gy - pto, de - merso Pha-ra - o-

ne in ma - - re rubrum, et tu me tra - di - di-sti prin-ci-

pi-bus Sa-cer - do - - - - tum.

Agios da Capo.

Kereszt imádáskori ének.

1. Én nem - ze - tem, zsi - dó né-pem! te el - le-ned mit vé - tet-tem?

hogy tő - led ha - lált szen - ved-tem, fe-lelj meg im - már én ne-kem.

2. Én tégedet Egyiptomból kihoztalak nagy rabságból; te engem kedves hazámból — kivetél a szent városból.

3. Egyiptomból kimentedben — nyilást tettem a tengerben: te mellemet megnyitottad — láncsáddal vérem ontottad.

4. A pusztában itattalak, és mannával tápláltalak; engem epével itattál, mérges eczettel kináltál.

5. Veled szép fényes oszlopban — jártam és hives homályban; te is én előttem jártál, de megkötözve hordoztál.

6. Ellenségedet megvertem, Fáraó népét elűztem: te engem ostorral vertél, és talpig vérbe kevertél.

7. Kanaán urat megfosztottam, országát kezedbe adtam! te pedig náddal tiszteltél — Heródessel megvetettél.

8. Én téged nagy méltóságra — emeltelek, királyságra: te tövissel koronáztál, csúfos bársonynyal ruháztál.

9. Téged Kanaán földére — vittelek minden bőségre: te Kalvária hegyére vittél minden szenvedésre.

10. Én szőllőmbe ültettelek, szép essőkkel öntöztelek: te rosz gyümölcsöt termettél — latrok közé feszitettél.

11. Égig felmagasztaltalak, téged becsben tartottalak: te a földig megaláztál, és gyalázva rágalmaztál.

12. Én nemzetem! zsidó népem! többet mit cselekedhettem? te ellened mit vétettem? felelj meg mostan én nekem.

13. Ne essél még is kétségbe — csak légy buzgó megtérésbe! könnyezz, és térj Istenedhez, hozzám te Üdvezitődhez.

14. Akarlak üdveziteni, bűnödet megbocsátani, fiamnak is befogadni, csak ne késsél hozzám térni.

Circa finem adorationis Crucis accenduntur Candelae super Altare, et ordinatur Processio ad locum, ubi pridie Ven. Sacramentum repositum fuerat. — Cum perventum fuerit ad locum, Sacerdos incensat, atque in manus summit Ven. Sacramentum, et procedunt omnes ordine quo venerunt ad Altare majus. — Interea cantatur a Choro Hymnus „*Vexilla Regis*" usque *Orate fratres*.

A keresztcsókolás alatt meggyujtatnak a gyertyák az oltáron, s azon helyre indul a Processio, hová előbbi nap az Oltári Szentség tétetett, — oda érvén, a Pap füstölés után kezébe veszi a Szentséget, s mindnyájan azon renddel térnek vissza a nagy Oltárhoz a mint jöttek; — az alatt a Kar énekli: „*Vexilla Regis*", vagy *Királyi zászlók lobognak*, az *Orate fratres*-ig.

Hymnus.

Ve-xil-la Re-gis pro-de - unt, ful-get cru-cis My - ste - ri - um,

qua vi-ta mortem per tu - lit, et mor-te vi-tam pro - tu - lit.

Quae vulnerata lancea, mucrone diro criminum, ut nos lavaret sordibus, manavit unda et sanguine.

Impleta sunt quae concinit, David fideli carmine, dicendo nationibus: regnavit a ligno Deus.

Arbor decora et fulgida, ornata Regis purpura, electa digno stipite, tam sancta membra tangere.

Beata, cujus brachiis, pretium pependit saeculi, statera facta corporis, tulitque praedam tartari.

O Crux ave spes unica, hoc Passionis tempore, piis adauge gratiam, reisque dele crimina.

Te fons salutis Trinitas, collaudet omnis spiritus: quibus Crucis victoriam, largiris adde praemium. Amen.

Idem Hymnus

a quatuor vocibus.
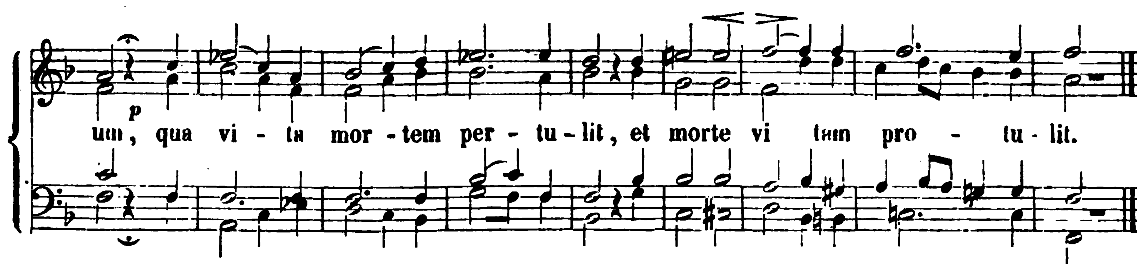
Andante.

Tenore 1.
Tenore 2.
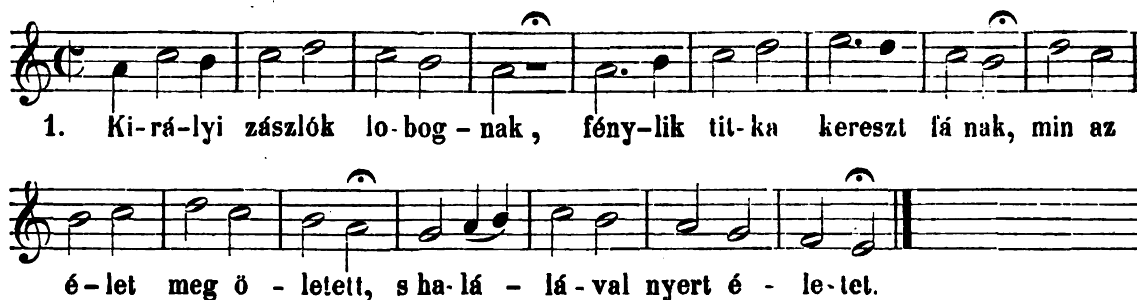
fp

Ve-xil-la Re - gis pro - de - unt, ful - get crucis My - ste - ri-

Basso 1.
Basso 2.

É n e k

2. Vérrel s vizzel foly oldala, mit megsebesített vala, bűneink éles dárdája, s ugy mosogat annak árja.

3 Im betelt a mit hirdete, Dávid királynak éneke, melyben jövendölt igy szólván: uralkodék Isten a fán!

4. Áldott fa! mely e nagy király! szent vérében ragyoghatál; jeles gyökér! hogy törzsöke — ily szent tagokhoz érhete

5. Boldog fa! lelkünk zálogát — mely karjaidra felfogád, s minket kimentve megtöréd — lelkünk halálos ellenét.

6. Oh szent kereszt! reménységünk, üdvözlégy mi békeségünk! nyerj a hiveknek malasztot, bűnösöknek bocsánatot.

7. Téged áldunk, legfőbb Jóság! élő kútfő szent Háromság! add meg a kereszt jutalmát, ki megadtad diadalmát.

Post *Orate fratres* Sacerdos canit *Oremus praeceptis salutaribus* etc. R. Amen; dein iterum in tono Orationis ferialis dicit *Libera nos* etc R Amen. — Tunc Celebrans facit reverentiam, in manus summendo S. Corpus, et elevat, ut possit a populo videri.

Agnus non dicitur. Postea percutit pectus suum ter dicens: *Domine non sum dignus* etc.

Post sumptionem Corporis, et ablutionem digitorum instituitur Processio cum Ven. Sacramento ad Sepulchrum, sub qua canitur in Cathedralibus Ecclesiis *„Ecce quomodo moritur“* a 4. vocibus, vel continuatur *Vexilla Regis;* — in Parochialibus vero usitatus Hymnus ut infra — Dein sequitur Concio.

Orate fratres után a Pap énekli: *Oremus praeceptis salutaribus* sat. R. Amen; — s ismét az Oratio hangján folytatja *Libera nos* sat. R. Amen. — Ezután a Pap térdet hajt, jobb kézzel felemeli az Ur testét, hogy a nép lássa.

Agnus nem mondatik. Azután a Pap mellét verve háromszor mondja: *Domine non sum dignus* sat.

Az Ur vétele és kézmosás után a Szentséggel indul a Processió az Ur koporsójához, azalatt énekeltetik a Székesegyházakban *„Ecce quomodo,* vagy *Vexilla Regis“* a Parochialisokban *Keresztények sirjatok*, vagy más alkalmatos ének. — Ezután következik a Predikátzio.

Ecce quomodo moritur.

a quatuor vocibus.

Adagio molto.

Soprano.
Alto.
Tenore.
Basso.

p

Ec - ce quo-mo-do mo - ri-tur justus, et ne - mo per

ci-pit cor de et vi - ri ju-sti tol - lun tur, et ne - mo con-

si - de-rat, a fa-ci - e i - ni-qui - ta-tis sub - la - tus est

f

ju - - - stus, et e - rit in pa - ce me - mo - ri-a e - -

f p

Fine

jus. Tanquam agnus co - ram ton - den-te se ob - mu-tu - it, et

p

non a - pe-ru - it os su - uu: de an - gus ti - a, et de ju - di-ci-

o sub - la - tus est; et e - rit in pa - ce me - mo - ri - a e - - jus.

(Ecce da Capo, al fine.)

Ének.

1. Keresz - té - nyek sir - ja - tok, mélyen szomor - kod - ja - tok,

ke se - reg - jen min - den sziv, a ki Jé - zu - sá - hoz hiv.

2. Nincsen abban irgalom, hozzád buzgó fájdalom, a ki téged meg nem szán, oh Jézus, a keresztfán.

3. Szent testednek sebeit, vérrel folyó kékeit, a ki látja, és nem sír, élő hittel az nem bir.

4. A kősziklák repednek, nap és hold setétednek, minden állat megindúl, csak a bűnös nem búsúl.

5. Szállj szivedbe, sirasd meg — vétkeidet, s fontold meg, hogy az Isten Fia volt, a ki érted igy megholt.

6. Jézus! ne nézd vétkemet, hanem a szeretetet: hogy szenvedtél érettem, ki ellened vétettem.

7 Ne engedd hogy káromra, örök kárhozatomra — legyen kinszenvedésed, értem ontott szent véred.

8. Végheletlen érdemed — erősitse hitemet, hogy remélvén kegyelmet, nyerjek örök életet. Amen.

LAMENTATIONES JEREMIAE PROPHETAE.

Ad Matutinum Tenebrarum.

Ex Antiphonali Romano desumtae, et Chorali vocum concentui accomodatae.

FERIA QUINTA IN COENA DOMINI.

Lamentatio I.

(Mondatik szerdán délután.)

Tactus hic inservit solum pro meliori orientatione comitivae Organi; — Cantor declamat, et canit pro suo lubitu.

Itt a Tactus egyedül az Organistának tájékozásul szolgál; — Az éneklő szabad tetszése szerint énekelhet.

Canto vel Tenore Solo.

Organo vel Physharmonica.

Adag.

In - - ci-pit Lamen - ta-ti-o Je-re - mi - ae Pro-

phe - - - tae. *A - - - leph.* Quo - - modo sedet so-la

ci-vi-tas ple - - na po-pu-lo - fa - - cta est qua si vi-du-a do-mi-na

ritard.

Genti - um - prin - - ceps pro - vin - ci - a-rum facta est sub tri - bu - - -

r.tard.

to. - Be - - - - th. Plo - - rans plo - ra vit in no-cte, et

lacrymae e-jus in ma-xil - - lis e - jus : non est qui con-so-le-tur

e-am, ex omnibus caris e - jus - : o - - mnes a mi-ci e jus spre-

verunt e-am, - et fa - cti sunt e-i i ni mi - - -

ci. — *Ghi* - - - *mel.* Mi-gra - - vit Judas propter af-fli-cti-
o-nem, et mul-ti - tu-dinem ser-vi - tu-tis — : ha - - bi-ta vit inter
Gentes, nec in - ve - nit re-qui - em — . O - mnes per se cu - tores e jus
apprehen - derunt e-am in-ter an - gu - sti - as — . *Da* - -
leth — . Vi - - ae Si-on lu-gent e-o quod non sint qui ve-ni-ant ad solemni-

f

ta-tem —: o - -mnes portae e-jus de-structae —, sa-cer - do-tes

e-jus ge-mentes: vir-gines e-jus squallidae, et i-psa o pressa a-ma - ri-

tu - di - ne —. *He* — — — — — Fa - -cti sunt hostes e-jus in

ca pi-te i-ni-mi-ci e-jus lo cu ple - ta-ti sunt —: qui a Do-minus lo-

cutus est super e-am propter multi - tu-dinem i-ni-qui-tatum e - jus —.

Par - - vu-li e-jus ducti sunt in capti-vi - ta-tem ante fa-ci-em tri-bu-

rita.d.

lan — — — tis — . Je-ru - - salem Je - ru - - - sa-lem —,

ritard.

con-ver - te-re ad Do-minum De-um tu - - - - um —.

Lamentatio II.

Alto v. Basso Solo.

Andante,

Va - - - - *u* —. Et e - gressus est a fi-li-a Si

Organo vel Physhar.

on omnis de-cor e-jus —: fa - - cti sunt prin-cipes e-jus ve lut a-

ri-e tes non in ve-ni - en-tes pas-cu-a —, et a - bi-e-runt absque for-ti-

tu-di-ne an te fa-ci-em sub sequen - - - - tis —. Za — —

in —. Recor - da-ta est Je - ru-salem di - erum af-fli cti - o-nis su ae et praevari-

ca-ti-o-nis omni um de-si-de-ra - bi-li-um su - o-rum, quae ha - bu-e-rat a di-

e bus an - tiquis, — cum ca - deret po-pulus e-jus in ma-nu hosti - li, et non esset au-

xi-li-a-tor —: vi-de-runt e am hostes, et de-ri-serunt Sabba-ta e-

-jus —, *He* - - *th* —. Pec-ca-tum pec-ca vit Je-

ru-salem prop-te-re-a in-sta-bi-lis fac ta est —: o- -mnes qui glo-ri-fi-

ca-bant e-am spreve-runt il-lam —, qui- -a vi-de-runt i-gno-

mi-ni-am e-jus —; i- -psa autem gemens con-ver-sa est re-

tror — — -- sum —. *Te - - th* —. Sor - - des e-jus in

pe-dibus e - jus, nec re-corda-ta est fi-nis su - i: de-po - si-ta

est ve-he-men-ter non habens conso-la-to-rem —: vi-de Domi-ne af-fli-cti-

o-nem me am —, quo-ni-am e-rectus est i - ni - mi - - - cus

—. Je-ru - - salem, Je - ru - - salem —, conver - te-re

ad Do-minum De-um tu - - - - um —.

Lamentatio III.

Canitur a quatuor vocibus, vel etiam una voce, cum, vel sine comitiva Organi.

Változatosság kedvéért énekeltethetik négy ének hangra Orgona kísérete nélkül; vagy egy Solo hangra Orgonával mint feljebb.

Canto. Alto.

Tenore Basso.

Organo vel Physhar.

Adagio.

Jo — — — d. Manum su-am misit hos-tis ad

o-mni-a de - si-de-ra - bi li - a e-jus —: qui- a vi-dit Gen-tes in

gressus Sanctu - a - ri - um su um, de qui bus prae - ce peras, ne in - tra - rent in Ec-

cle - si am tu - - - - am —. *Ca* - - - - *ph.* Omnis

po - pu - lus e - jus gemens, et quaerens panem —: dederunt pre ti - o - sa

quae que pro ci-bo ad re-fo-cil - landam a-nimam —. Vi-de Do-mi-ne

et consi-de - ra, quo-ni-am fa-cta sum vi - - - - lis —. *La* -

- - - *med* —. O vos omnes, qui tran - si - tis per vi-am, at - ten-di-te,

et vi - de-te, si est do-lor, si-cut do-lor me-us —: quo-

- ni-am vin de-mi - a-vit me, ut lo-cu-tus est Do-mi-nus in-di-e i-rae fu-

ritard.

ro-ris su - - - i —. *Me* - - - *m*. De ex - celso mi-sit

ignem in os-si-bus me-is, et e - ru-di-vit me —: expan - dit re-te

pe-di-bus me-is, con-ver-tit me retror - sum —: po - - su it

ritard.

me de so - latam, to-ta di-e moe - ro-re con - fe - - - - ctam —.

Nu - - - n. Vi-gi - la-vit ju-gum i - ni-qui - ta-tum me-

a-rum —: in ma-nu e-jus convo - lutae sunt, et im - po sitae col - lo

me-o —: infir - ma-ta est vir-tus me-a: dedit me Do-minus

in manu de qua non po-te-ro sur - - - ge - re —. Je - ru

sa-lem, Je - ru - - sa - lem —, conver - - te - re ad Do minum

De-um tu - - - um —.

Feria sexta in Parasceve.

Lamentatio I.

(Mondatik csütörtökön délután.)

Hic subjungitur formula longe simplicior, juxta quam etiam possunt decantari Lamentationes, cum, vel sine Organo.

Az itt leirt könnyebb modor szerint szinte énekeltethetnek a Lamentatiok Orgonával, vagy a nélkül.

Canto v Tenore Solo.

Organo

De La - menta-ti - o-ne Je re - miiae Pro-phe - - tae —.

He - - - *th*. Co-gi - ta-vit Dominus dissi - pa-remurum fi-li-ae Si-on:

te-tendit fu - ni-culum su-um, et non a - vertit manum su-am a per - di-ti

o - ne —, lu-xit - quo an-te mu-ra-le, et murus pa-ri-ter dis-si-pa

- - - - tus est . *Te* - - - *th.* De - fi - xa sunt in

és igy tovább.

terra portae e - jus —: per - - di-tit et con - trivit vectes e - jus, re-gem

e-jus, et prin-cipes e-jus in Gen-ti · bus —. Non est lex, et Pro - phe-tae e-jus

non in-vene - runt vi-si-o-nem a Do - - mi - no —. *Jo* - - - - *d.*

Se-de runt in terra, conti-cu - erunt se-nes fi-li-ae Si-on —: consper-

serunt ci-ne-re ca-pi-ta su-a, acoin-cti sunt ci-li-ci-is; ab je-cerunt in terram

ca-pi-ta su-a Vir-gines Je ru - sa - lem -. *Cu* - - - - *ph.* De-fe-

cerunt praelacrymis o-cu-li me-i —, con-tur - ba-ta sunt visce-ra me-a -;

ef-fu - sum est in terra jecur meum super con - tri-ti-o-ne fi-li-ae po-pu-li

me-i —; cum de - fi-ce-ret par-vulus, et lac-tens in pla-te-is op - - - pi-
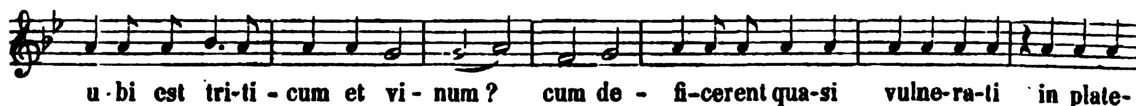
di -. Je-ru - - salem Je - ru - - salem —, conver - te-re
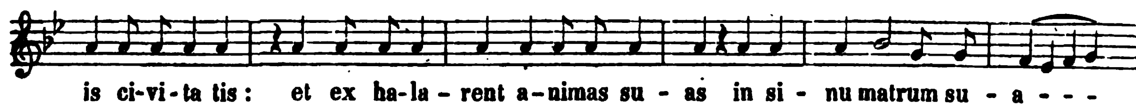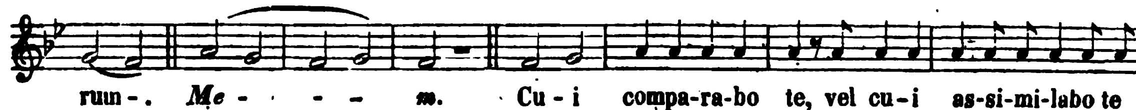

Lamentatio II.
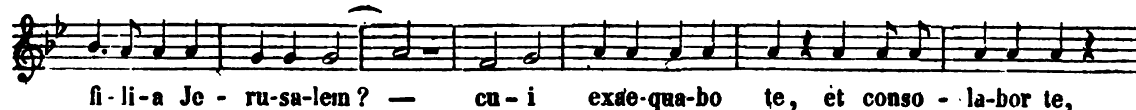
Alto v. Basso Solo.

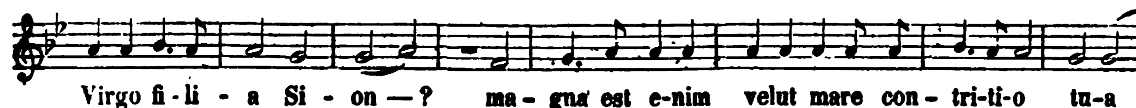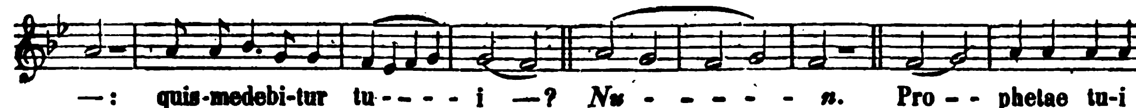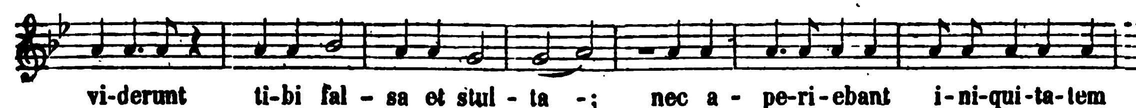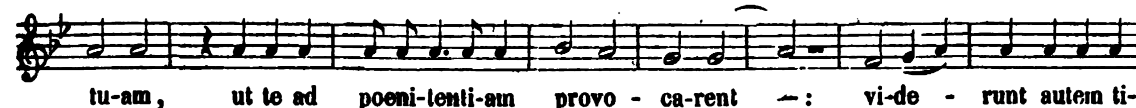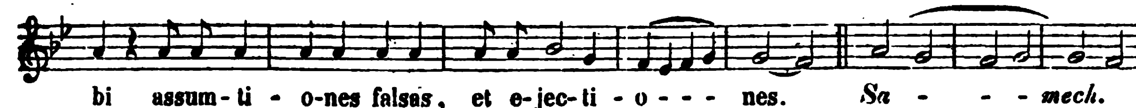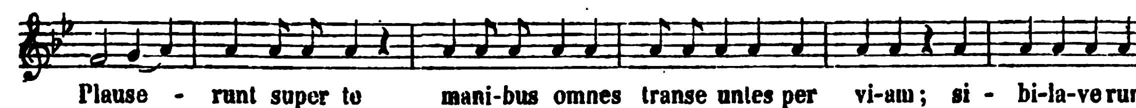

et mo-verunt ca-pi-ta su-a super fi-li - am Je-ru-sa - lem: Haec - -

ci-ne est urbs, dicentes per - fe-cti deco-ris, gaudium u-ni - versae ter - - rae?

Je-ru - sa-lem, Je - ru - - sa-lem —, conver - te-re ad Dominum

De-um tu - - - - um —.

Lamentatio III.

Canto v Tenore Solo.

A - - - leph. E-go vir videns pauper - ta-tem meam,

in vir-ga in di - gna-ti-o-nis e - - - jus. *A - - - leph.*

Me-mi - na-vit et ad - du-xit in te - nebras, et non in lu - - cem.

A - - - leph. Tan - - tum in me ver - tit, et con - ver-tit manum

su-am to-ta di - - - e —. *Be - - - - th.* Ve-tu - stam fe-cit pel-

lem meam, et carnem me-am, - con-trivit os-sa me - - - a. *Be -*

- - th. Aedi - fi-ca-vit in gy-ro me-o —, et cir - cum dedit me

fel-le et la - bo - - re —. *Be - - - - - th.* In-te - - ne-bro-sis

col-lo - ca-vit me —, quasi mortu-os sem-pi-ter - - nos. *Ghi* - - -

mel. Cir-cum ae-di-fi-ca-vit ad versum me, ut non e - gredi-ar —: aggra-vavit

compedem me - - um. *Ghi* - - - - *mel.* Sed et cum cla-ma-ve-

ro, et ro - gave-ro —, ex - clu-sit o-ra-ti - o-nem me - - am. *Ghi* -

- - *mel.* Conclu - sit vi-as me - as la-pi-di - bus quad-ris -, se-mitas

meas sub ver - - tit. Je-ru - salem, Je - ru - - salem —,

con-ver - te-re ad Dominum De-um tu - - - - - um —.

Sabbato Sancto.

Lamentatio I.

(Mondatik Pénteken délután.)

Canto v Tenore Solo.

De La - men-ta-ti-o - ne Je-re - mi-ae Pro-phe - - - - tae.

—. *He* - - - *th.* Mi-se - - ri-cor-di-ae Domi-ni qui-a non

sumus con - sumpti —: qui - a non de-fe-cerunt mi-se-ra-ti - o-nes e -

- - jus. *He* - - - *th.* No - - vi di-lu - - culo, multa est

fi des tu - - - a. *He* - - - *th.* Pars me-a Dominus di - xit a-ni-ma

me - a -: pro - ptere-a ex pe - cta-bo e - - - um. *Te* - - -

th. Bo - - nus est Dominus, spe-ran-tibus in e-um —, a-nimae quaerenti

il - - lum. *Te* - - - - *th.* Bonum est praesto-la - ri cum si-len-

ti-o sa-lu - ta-re De - - - i -. *Te* - - - - - *th.* Bo - num est

vi - ro -, cum por-ta ve - rit jugum ab a-do-lescen - ti-a su - - -

a —. *Jo* - - - *d.* Se-de - bit so-li - ta - ri-us, et ta-ce - bit:

qui-a le-va-vit su-per - - - se —. *Jo* - - - - *d.* Ponet

in pulve-re - os su - um —, si-for - - te sit - - spes. *Jo* -

- - *d.* Da - - bit percu-ti - en-ti se ma-xil - lam, sa - tu - ra-

- bi-tur oppro - - bri - is —. Je-ru - salem, Je - ru - - sa-lem

—, conver - te-re ad Dominum De-um tu - - - - - um —.

Lamentatio II.

Alto v. Basso Solo.

A - - - - - *leph.* Quo - - modo obscu - ratum est au-

rum, mu-ta - tus est co - lor op-ti - mus, disper - si sunt la-pi-des sanctu-a-ri-

i in ca - pi-te omnium pla-te - a - - - - - rum *Be* - - - - *th.*

Fi - - li - i Si-on in - cly-ti, et a-mi-cti au-ro primo: quo-modo repu-

ta-ti sunt in va-sa teste a —, o-pus manu - um fi - - - - gu-li

—. *Ghi* - - - - - *mel.* Sed et la-miae nu - da-verunt mam-mam, laeta

verunt ca-tu - los su - os: fi - li - a po-pu-li me-i cru-delis qua si

stru-ti-o in deser - to — *Da* — — — *leth.* Ad hae - sit lingua lac-ten-

tis ad pa-la - tum e-jus in si-ti —: parvu-li pe-ti - erunt panem, et non e-rat

qui frangeret e — — is —. *He* — — — — —, Qui vesce - bantur volup - tu-

o se, in - te-ri-e - runt in vi - is: qui nu-tri-e - ban-tur in croce - is

am-plexa-ti sunt ster co - ra. *Va* — — — *u.* Et ma -

jor ef-fecta est i-niqui-tas fi-li-ae po-pu-li me-i pec-cato So-do-mo-

rum, quae sub versa est in mo-men-to, et non ce-perunt in e-a ma — —

nus. Je-ru — salem, Je-ru — salem —, conver — te-re

ad Dominum De-um tu — — — um —.

Lamentatio III.

Canto v Tenore Solo.

In — — ci pit O-ra-ti-o Je-re-mi-ae Pro-phe — —

tae —. Re — cor-da-re Domi-ne, quid ac-ci-de-rit no-bis: in tu-

e-re et respi-ce op-probri-um no — — — strum. Hae-re-ditas nostra

versa est, ad a-li e — nos: domus nostrae ad ex-tra — ne-os.

Pu-pil-li facti su-mus absque Patre —, matres nostrae quasi vi-du-

ae —. Aquam nostram pe-cu-ni-a bi-bimus —: ligna nostra pre-ti-o

compa-ra-vi-mus. Cervi — cibus mi-na-ba-mur —, lassis non da-

ba-tur re-qui-es —. Aegy — pto de-di-mus ma-num, et As-

sy-ri-is, ut sa-tu-ra-re-mur pa — — ne. Patres nostri pecca - verunt,

et non sunt —: et nos i-ni-qui-ta-tes e - o-rum por - ta - vi - mus.

Ser — vi do-mi-na-ti sunt nostri —: non fu-it qui re-di-me-ret de

manu-e - o - - rum. In a-ni-mabus nostris af-fe-re-bamus panem

no-bis —, a fa-ci-e gla-di i in de-ser — to —. Pel - lis nostra

quasi cli-ba-nus, e-xus-ta est a fa-ci-e tempe-statum fa — —

mis —. Mu-li - e-res in Si-on humi - li-a-ve-runt, et vir-gi-nes in

ci-vi-ta-ti-bus Ju — da —. Je-ru - - salem, Je - ru - - sa-lem

—, conver — te-re ad Dominum Deum tu - - - - - um —.

Miserere pro dupplici Choro

a Canto, Alto, Tenore, Basso.

Lento.

Choro I. C. A. T. B.

p

1. Mi-se-re-re me-i De - us: * se - cundum magnam mi-se-ri-

cor-di-am tu - - am.

Choro II.

Lento.

2. Et secundum multi-tu dinem mi-se-ra-ti-

onum tu - a - - rum: * de-le i - ni-quita-tem me - - am.

*(Ezen minta szerint a többi Versek is felváltva, a felosztásrai kellő vigyázat mellet, az énekre könnyen alkalmazhatók.)

3. Amplius lava me ab iniquitate mea: * et a peccato meo munda me.

4. Quoniam iniquitatem meam ego cognosco: * et peccatum meum contra me est semper,

5. Tibi soli peccavi, et malum coram te feci: * ut justificeris in sermonibus tuis, et vincas cum judicaris.

6 Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: * et in peccatis concepit me mater mea.

7. Ecce enim veritatem dilexisti: * incerta et occulta sapientiae tuae manifestasti mihi.

8. Asperges me hyssopo, et mundabor: * lavabis me, et super nivem dealbabor.

9. Auditui meo dabis gaudium et laetitiam: * et exultabunt ossa humiliata.

10. Averte faciem tuam a peccatis meis: * et omnes iniquitates meas dele.

11. Cor mundum crea in me Deus: * et spiritum rectum innova in visceribus meis.

12. Ne projicias me a facie tua: * et spiritum sanctum tuum ne auferas a me.

13. Redde mihi laetitiam salutaris tui: * et spiritu principali confirma me.

14. Docebo iniquos vias tuas: * et impii ad te convertentur.

15. Libera me de sanguinibus Deus Deus salutis meae: * et exultabit lingua mea justitiam tuam.

16. Domine labia mea aperies: * et os meum annuntiabit laudem tuam.

17. Quoniam si voluisses sacrificium dedissem utique: * holocaustis non delectaberis.

18. Sacrificium Deo spiritus contribulatus: * cor contritum et humiliatum Deus non despicies.

19. Benigne fac Domine in bona voluntate tua Sion: * ut aedificentur muri Jerusalem.

20. Tunc acceptabis sacrificium justitiae, oblationes, et holocausta: * tunc imponent super altare tuum vitulos.

JEREMIÁS PRÓFÉTA SIRALMAI.

NAGY CSÖTÖRTÖKÖN.

I. Siralom.

(Mondatik Szerdán délután.)

Adagio.

Ének.

Kez - - - dődik Je-re-mi-ás Pró-fé-ta si - - - ral-

ma –. *A* - - - *leph.* Mi-ké - pen ül e-gyedül a

néppel rakott vá-ros –; mint egy özveggyé lett a pogányok asszonya

—; a tar - to-mányok fe-je - delme a- dó-zó - vá - - - lett.

(Ezen minta szerint énekeltetnek a többi Versek is. — Orgona mint feljebb.)

Beth. Sirván, sirt éjjel, és könnyűi arczára folytak le; nincs kedvesi közül, ki vigasztalja ötet; minden baráti megvetették ötet, és ellenségeivé lettek.

Ghimel. Elköltözött Judás a nyomorgatás, és a szolgálat sokasága miatt: a pogányok között lakott, és nem talált nyugodalmat: minden üldözői megfogták ötet szorongatások között.

Daleth. Sion utai gyászolnak, mert nincsenek, kik az ünnepre jöjjenek; minden kapui elromlottak, papjai sirnak; szüzei nyomorultak, és ő maga elnyomatott a keserüségtől.

He. Ellenségei fejére hágtak, ellenségei meggazdagodtak; mert az Ur szóllott ellene hamisságának sokasága miatt; kisdedei fogságba vitettek nyomorgatójának szine előtt.

Jerusálem! Jerusálem! térj vissza Uradhoz, Istenedhez.

II. Siralom.

Vau. És eltávozott Sion leányától az ő minden ékessége; fejedelmei olyanokká lettek, mint a legelőt nem találó kosok, és erő nélkül elmentek a kergető elől.

Zain. Megemlékezett Jerusálem nyomorúságának napjairól; és kedveltjei vétkéről, melyel birt régibb időkben; midőn népe az ellenség kezébe esnék; és nem volna segitője; látták őtet ellenségei, és szombatait kinevették.

Heth. Nagyon vétkezett Jerusálem, azért lett bujdosóvá; mindnyájan kik dicsőiték őtet megvetették, mert látták gyalázatját; ő pedig siránkozván elfordult.

Theth. Undokság van lábain, és nem emlékezett meg jövendőjéről; igen lealáztatott, nem lévén vigasztalója. — Lásd Uram nyomorúságomat, mert fölemelkedett ellenségem.

Jerusálem! Jerusálem! térj vissza Uradhoz Istenedhez.

III. Siralom.

Jod. Az ellenség mindenére kezét tette, a mi kivánatossa vala; mert látta bemenni a pogányokat szent helyére, kikről megparancsolád, hogy be ne mennének Egyházadba.

Caph. Egész népe sóránkozik, és kenyeret keres; minden drágaságokat eledelért adtak lelkük élesztésére. Lasd Uram! és fontold meg, mily aláváló lettem.

Lamed. Oh ti mindnyájan, kik át mentek az úton, figyelmezzetek, és lássátok, ha létezik-e fájdalom, a milyen az én fájdalmam? mert megszüretelt engem, a mint az Ur mondotta boszúságának s haragjának napján.

Mem. A magasságból tüzet bocsátott csontjaimba, és oktatott engem; hálót vetett lábaimnak, és visszaforditott engem; pusztává tett és egész nap bánattal emésztett engem.

Nun. Gonoszságim igája rám nehezedett; kezével fonta össze, és vetette nyakamba erőm elgyengült; oly kézbe adott az Ur, melyből föl nem kelhetek.

Jerusálem! Jerusálem! térj vissza Uradhoz Istenedhez.

NAGY PÉNTEKEN.

I. Siralom.

(Mondatik Csötörtökön délután.)

Jeremiás Próféta siralmiból.

Heth. Meggondolta az Ur, hogy szétbontsa Sion leányának falát; megvonta kötelét, és el nem forditotta kezét az elvesztéstől: és sirt a bástya, és a fal is egyetemben szétszóratott.

Teth. Kapui földbe temettettek: eltörte, és elrontotta zárait; Királyát és fejedelmeit a pogányok között; nincs törvény, Prófétái nem nyertek látást az Urtól.

Jod. A földön ültek, elcsendesedtek Sion leányának vénei: hamuval hintették meg fejeiket; szőr zsákba öltöztek: a földre vetették fejeiket Jerusálem szüzei.

Caph. Elgyengültek a könnyűk miatt szemeim, megzavarodtak belső részeim: a földre omlott májám népem leányának romlása fölött; midőn elhalt a kisded és csecsemő a város utszáin.

Jerusálem! Jeruzálem! térj vissza Uradhoz Istenedhez.

II. Siralom.

Lamed. Az anyjoknak mondának: hol van kenyér, hol van bor? midőn ellankadtak, mint a sebesültek a város utczáin: midőn kilehelnék lelkeiket anyáik ölében.

Mem. Kihez foglak hasonlitani téged? vagy kihez foglak mondani hasonlónak téged Jerusálem leánya? kivel teszlek össze, s mivel vigasztallak téged Sionnak szűz leánya? mert nagy mint a tenger nyomorúságod: ki fog meggyógyitani téged?

Nun. Prófétáid csak hamisságokat, és bolondságokat láttak számodra, és föl nem födözték gonoszságodat, hogy bűnbánatra szólitanának föl, csak csalásokat láttak számodra, és számüzéseket.

Samech. Tapsoltak kezeikkel fölötted mindnyájan, kik átmentek az úton: süvöltöttek, és fejöket hajtogatták Jerusálem leánya fölött mondván: Ez-e ama tökéletes ékességű város, az egész föld öröme?

Jerusálem, Jerusálem, térj vissza Uradhoz, Istenedhez.

III. Siralom.

Aleph. Én vagyok azon férfiu, ki az ő haragjának vesszeje alatt látom nyomoruságomat.

Aleph. Engem űzött, és sötétségre vezetett, és nem világosságra.

Aleph. Egyedül ellenemre forditotta ismét, és ismét kezét egész nap.

Beth. Megfonnyasztotta bőrömet, és húsomat; összezúzta csontaimat.

Beth. Körül épitett engem; és körül vett epével és fáradsággal.

Beth. Sötét helyekre helyeztetett engem; mint az örökké holtakat.

Ghimel. Körös körül épitett ellenem; hogy ki ne léphessek; megnehezitette békomat.

Ghimel. De midőn kiáltok, és könyörgöm is; kirekesztette imádságomat.

Ghimel. Berekesztette utaimat négyszegű kövekkel, és ösvényeimet fölforgatta.

Jerusálem, Jerusálem! térj vissza Uradhoz, Istenedhez.

NAGY SZOMBATON.

I. Siralom.

(Mondatik Pénteken délután.)

Jeremiás Próféta Siralmiból.

Heth. Az Ur irgalmassága, hogy meg nem emésztettünk, mert nem fogytak el könyörületességei.

Heth. Tudtam jó reggel: hogy nagy a te hivséged.

Heth. Az én részem az Ur, azt mondotta lelkem: azért várni fogom őtet.
Teth. Jó az Ur azok iránt, kik benne biznak, és a lelkek iránt, kik keresik őtet.
Teth. Jó csendességgel várni az Isten szabaditását.
Teth. Jó a férfiunak, ha hordozza az igát ifiuságától fogva.
Jod. Leül magányosan és hallgat, mert ő bocsátotta rája.
Jod. A porba teszi száját; ha valamikép reménység lenne még.
Jod Oda forditja arczát az őtet verőnek, és eltelik gyalázatokkal.
Jerusálem, Jerusálem! térj vissza Uradhoz, Istenedhez.

II. Siralom.

Aleph. Mint meghomályosodott az arany, elváltozott a legjobb szin; széthányattak a szent helynek kövei az ulczák szegletein.

Beth. Sionnak dicső fiai, és tiszta aranyba öltözöttek! hogyan elváltoztak cserép edényekké, a fazekas kézmüvévé.

Ghimel. Még a denevérek is fölfödték emlőiket, s szoptatták kölkeiket; de az én népem leánya kegyetlen, mint a Struczmadár a pusztában.

Daleth. A csecsemőnek nyelve innyéhoz ragadt szomjuságban; kenyeret kértek a kisdedek, és nem vala ki szegne nekik.

He. Kik kéjkedve élnek vala, az utakon vesztek el; és kik bársonyban neveltettek, a ganajt ölelték.

Vau. És nagyobb lett népem leányának gonoszsága a Sodomaiak vétkénél; mely egy perczben földúlatott, kezek hozzá járulta nélkül.

Jerusálem, Jerusálem! térj vissza Uradhoz, Istenedhez.

III. Siralom.

Kezdődik Jeremiás Próféta imádsága.

Emlékezzél meg Uram! mi történik velünk; tekintsd meg, és lásd meg gyalázatunkat. Örökségünk idegenekre szállt; házunk külsőkre. Árvákká lettünk atya nélkül, és anyáink özvegyekké. Vizünket pénzen ittuk, s fánkat áron vettük. Nyakunkon fogva hurczoltattunk, a kifáradtaknak nem engedtetett nyugalom Egyptusnak nyujtottuk kezünket, és az Assiriusoknak, hogy kenyérrel kielégittetnénk. Atyáink vétkeztek, kik nincsenek, és mi viseltük gonoszságukat. A szolgák uralkodtak rajtunk; nem volt ki megszabaditana kezökből. Életünk veszedelmével hoztuk vala a kenyeret magunknak a fegyver miatt a pusztában. Bőrünk mint a kemencze ki égett az éhség háborusága miatt. Lealázták az asszonyokat Sionban, és a Szüzeket Juda városiban.

Jerusálem, Jerusálem! térj vissza Uradhoz, Istenedhez

SABBATO SANCTO.

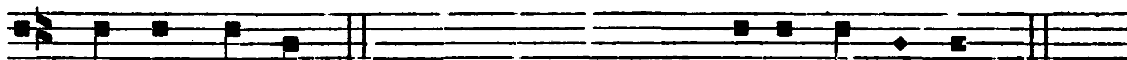
Ad benedictionem ignis, et Fontis Baptismalis.

Nagy Szombati rendtartás.

Tűz, és viz szentelésre.

Primo excutitur ignis de lapide foris ante Ecclesiam, et ex eo accenduntur carbones. — Dein Sacerdos adstantibus Ministris cum Cruce, aqua benedicta, et incenso — ante portam Ecclesiae benedicit novum ignem, et 5 grana. — Ingressi Ecclesiam, Diaconus, vel ipse Sacerdos accendit unam Candelam ex tribus in arundine positis, genuflectit, et cantat.

Tűz élesztetvén tűzkőből a templom ajtaja mellett a Pap segédeivel, kik közül egyik öt tömjéndarabot, a másik háromszegű gyertyatartót visz 3 gyertyával, kimegy a tűzhöz; s annak megszentelése után a templomba lépvén meggyujtja egyikét a hármas gyertyának, s térdet hajtva énekli:

Et procedens ad medium Ecclesiae, ibi accenditur alia candela: et iterum genuflexus, ut supra altius cantat, *Lumen Christi* R *Deo gratias.* — Tertio procedit ante Altare, ubi accenditur tertia candela; et rursus genuflexus ut prius, adhuc altius dicit, *Lumen Christi.* R *Deo gratias.*

Deinde Celebrans ascendit ad Altare in Cornu Epistolae, et Diaconus vadit ad pulpitum in plano Evangelii paratum, et cantat *„Exultet jam angelica turba“* etc. et Praefationem.

Completa benedictione Cerei, a Diacono canuntur 12 Prophetiae sine titulo: et Celebrans legit eas submissa voce, ut in Missali reperitur.

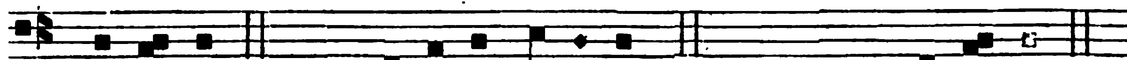
A templom közepére érvén meggyujtja a másikat, s térdet hajtva emeltebb hangon énekli: *Lumen Christi.* R. *Deo gratias.* — Végre az oltár előtt meggyujtja a harmadikat, s még emeltebb hangon énekli: *Lumen Christi.* R. *Deo gratias.*

Azután a Pap vagy Diaconus az Evangeliomi oldalon elkészített könyvtámlához megy, s elkezdi énekelni: *„Exultet jam angelica turba coelorum“* etc. és a Praefatiot.

A husvéti gyertya megszenteltetése után olvastatnak a 12 Prophetiák, imádságaikkal.

Prophetia 1. In principio creavit Deus etc. ab universo opere, quod patrarat.

Qua completa, Sacerdos dicit: — Mely után a Pap mondja:

Oremus. Deus, qui mirabiliter creasti etc. Per Dominum nost. R. Amen.

Proph. 2. Noe vero cum quingentorum etc. Dominus odorem svavitatis.

Oremus: Flectamus genua. R. Levate.

Oremus. Deus incommutabilis virtus etc. Qui tecum vivit. R. Amen.

Proph. 3. In diebus illis: Tentavit Deus Abraham etc. simul, et habitavit ibi.

Oremus. Flectamus genua. R Levate.